

Opravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Seien-
burgova ul. — Tel 3492 in 3592
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2456
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2
Telefon št. 190
Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za inozemstvo 50 din

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126: Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2456,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Položaj pred zimo

Proti pričakovanju optimistov se ne-
va vojna vleče že v drugo zimo. Ker je
zadnji teden diplomatska aktivnost mo-
čno popustila, vsaj na zunanji, je vsa po-
zornost znova obrnjena predvsem na
potek vojnih operacij. Vojaški strokov-
njaki obeh vojnih taborov in oni iz nev-
tralnih držav nakazujejo sedaj možno-
sti nadaljnjega vojnega razvoja glede
na bližajočo se zimo.

Na splošno bi iz raznih sodb lahko
posneli, da smemo to zimo v naspotju
s preteklo — pričakovati najmanj do-
sedanje, če ne celo povečano vojaško
delovanje na vseh tistih bojiščih, kjer
bodo vremenske prilike nadaljnje ope-
racije dopuščale ali pa jih celo olajše-
vale. Tako se na primer večina stro-
kovnjakov strinja v tem, da so letalske
akcije nikjer ne bodo ustavile, verjetno
pa ponekod celo povečale. Razvoj nem-
ške letalske ofenzive nad Anglijo v za-
dnjih tednih daje po mnenju mnogih slu-
titi, da bodo skušali Nemci letošnjo zi-
mo prizadejati Angležem čim večjo ško-
do doma. Ali je ta namen tudi že v zve-
zi z novimi nemškimi pripravami za po-
skus invazije, vpada ali izkrcanja v An-
glijo, o čemer se v zadnjem času spet
precej resno razpravlja, se ne da še re-
či. Vsekakor pa je značilno, da prihaj-
ajo skoro vsi strokovnjaki do zaključ-
ka, da bi zimsko vreme samo na sebi
ne moglo preprečiti niti priprav, niti
resnega poskusa nemškega izkrcanja na
angleškem otoku. Tako so si na primer
že vsi na jasnem, da megla ali dolge
zimске noči nikakor ne spadajo med za-
drževalne činitele morebitnih nemških
priprav za invazijo. Tudi nihče ne iz-
ključuje možnosti, da bi se prav v za-
ščiti teh vremenskih in letnih činite-
ljev ugnel poskus invazije posrečiti
prej kakor v dosedanjih prilikah.

Mnenja strokovnjakov so o tem na-
ravno precej deljena, ker pač nimajo
na razpolago zanesljivih podatkov o de-
janski angleški obrambni pripravljenosti
za primer bliskovitega in nenadnega
novega poskusa takšne nemške ope-
racije na angleških tleh. Razlika v mne-
njih izhaja deloma tudi iz razmotriva-
nja, ali je za Nemčijo zares samo an-
gleški otok on »ključ do zmage«, ki bi
prinesel tudi končno odločitev v seda-
nji vojni. Od odgovora na to vprašanje
je namreč mnogo odvisno. Predvsem
že samo vprašanje, ali in kdaj bi se Nem-
čiji sploščalo tvegati tako odločilno de-
janje, od katerega bi lahko zavisel ves
nadaljnji potek vojne. Mi smo na tem
in na drugih mestih že opozorili, da se
ogromna večina strokovnjakov strinja
po trenutnem vojnem položaju v sodb, da
bi zares samo zasedba Anglije mogla
odločiti sedanji oboroženi konflikt.
Ako je to točno, potem si lahko pred-
stavljamo, kolikšnega pomena so v tem
primeru temeljite priprave za tak ko-
rak, ako je ta že to zimo v nemških na-
črtih, kakor to mnogi domnevajo.

Gotovo je, da nemška letalska ofen-
ziva nad Anglijo, ki se v zadnjih ted-
nih vedno bolj razširja od samega Lon-
dona in južne obalne Anglije na najpo-
membnejša angleška vojnoindustrijska
središča, ni sama sebi namen. V koliko
je učinkovita kot sredstvo za olajšanje
ali omogočanje drugih akcij, predvsem
poskusa izkrcanja, je seveda težko pre-
soditi. Vojaški strokovnjaki se omejuje-
jo za sedaj le na to, da po podatkih, ki
so jim na razpolago, povsem konkretno
razmotrivajo o obrambni sposobnosti
Anglije za primer uspešnega izkrcanja.
pri tem navajajo angleške kopne sile
ter zaključujejo, da je v naprej nemo-
goče reči, ali je Anglija v dosedanjem
pričakovanju invazije storila zares že
vse potrebno, da bi se čutila varno pred
kakršnimkoli iznenadnim. Angleži so
v obiljavah svojih zadevnih informacij
zelo previdni. Očitno pa je, da gredo
vsa njihova vojna prizadevanja za tem,
da na splošno pridobe na času.

Na drugih bojiščih, zlasti na onem v
Sredozemlju in v severni Afriki, sme-
mo po splošni sodb pričakovati pre-
večanje kakor omejitve dosedanjih vo-
jnih operacij. Edino izjemo ugnemo v tem
pogledu tvorijo Albanija z Grčijo, v ko-
likor je tam teren po zimi za uspešno
vojevanje zelo neugoden. Nasprotno pa
bi se po mnenju mnogih utegnulo v bli-
žnjih mesecih razviti srditejšje vojevanje
na severnem afriškem področju.

Glede Balkana in Bližnjega vzhoda
se vse napovedi nekoliko ujemajo v tem,
da tu ni pričakovati razširjenja vojne-
ga požara. Do teh zaključkov prihaja-
jo predvsem vojaški strokovnjaki, ki so
mnenja, da to področje ni ugodno za
vojaške akcije večjega stila v zimskem
času. Ta svoja strokovna predvidevanja
opirajo razen tega tudi na ves di-
plomatski razvoj v zadnjih tednih. Ve-
lesli osi Rim-Berlin sta tu v zadnjem
času močno okrepili svoje položaje in
povečali svoj vpliv, vendar pa si niti
ena niti druga izmed njih ne želi, da
bi se vojna razširila tudi na ta prostor.
Niuna prizadevanja gredo celo v na-
sprotno smer: obe hočeta čim več pri-
spevati za miren razvoj in tem delu Ev-
rope, ki je za obe velišli velikega stra-

Grško prodiranje v Albaniji

Grki poročajo, da je položaj albanske luke Santi Quaranta že zelo kritičen, mesto Argirokastro pa skoro popolnoma obkoljeno — Grško napredovanje tudi na ostalih frontnih odsekih — Italijani javljajo, da so zadržali nove močne grške napade Letalski spopad nad Tirano

Atene, 4. dec. j. (AR). Navzlic ostri zi-
ni, ki je zavladala v vsej razsežnosti gr-
škega bojišča, izvzemši ozkega pasu ob
obali Jonskega morja, se grške operacije
po načrtu nadaljujejo. Na vseh treh glavnih
frontnih odsekih so doslej grške čete
v svoji protinapadni novi uspehe. Na le-
vem krilu epirskega bojišča se napred-
neje grške patrulje le se 2 km oddaljene
od albanske luke Santi Quaranta. Ker je
cesta, ki vodi v Santi Quaranta iz Argi-
rokastra, nepreodna zaradi strejanja gr-
škega težkega topništva in bombardiranja
grških letal, je Santi Quaranta navezana
samo še na ojačenju z morja. Usoda mesta
se lahko smatra kot zelo kritična.

Pri Argirokastu so grške čete po kr-
vavi jurisu osvojile nove visine okrog
mesta, iz katerega se bodo morali Italijani
po mnenju vojaških opazovalcev skoraj
umakniti, ako se jim s protinapadom ne
posreči vreti Grkov iz nove zavzete postoj-
anke, s katerih popolnoma oviadujejo me-
sto.

V centralnem frontnem sektorju se gr-
ške operacije v redu razvijajo in se Itali-
janom navzlic ponovnim protinapadom ni
posrečilo preprečiti, da ne bi Grki pri Pre-
metju spet nekoliko napredovali proti za-
padu in severozapadu.

Na severnem frontnem sektorju čedalje
bolj prihaja do izraza oprema in spo-
sobnost grških čet za operacije v najbolj ne-
prehodnih gorskih terenih, pod skrajno ne-
ugodnimi vremenskimi prilikami. Dokler
so imeli Grki na severu kot nasprotnike
edince Italijanskih alpskih polkov, je
tem še uspešno zadrževati grško prodiranje.
Sedanje Italijanske čete pa pod sedanjimi
vremenskimi prilikami grškemu pritisku
ne morejo uspešno kljubovati ter se vse
bolj umikajo na nove črte pred Elbasanom.
Grški naskoki na nož, ki se na tem front-
nem odseku neprestano ponavljajo, so že
skoraj popolnoma zrahljali italijanski od-
por. Grškim četam se je tudi včeraj po-
srečilo zavzeti na severnem frontnem sek-
torju nekaj novih važnih višinskih postoj-
ank, ki jih zdaj utrjujejo.

Letalstvo zaradi tujje zelo slabega vre-
mena ne more močnejše posegati v vojaške
operacije. Italijansko letalstvo je včeraj
bombardiralo več naselbin v Grčiji, ne da
bi povzročilo kako škodo na vojaško važ-
nih objektih, pač pa je bilo med civilnim
prebivalstvom dokaj žrtev. Grško letalstvo
je s podporo angleškega letalstva bom-
bardiralo Elbasan in Tirano. Po informacijah
iz nevtalnih virov so se poletov nad
Tirano udeležili tudi poljski letalci. Nad
Tirano je prišlo do večjih letalskih spopa-
dov, v katerih je bilo na obeh straneh več
letal sestreljenih. V ostalem se je letalstvo
omejevalo na obeh straneh zgolj na bom-
bardiranje vojaških objektov v neposred-
nem frontnem zaledju.

Položaj Italijanov pred Argirokastrom

Atene, 4. dec. s. (Reuter) Po zadnjih ve-
steh grško topništvo iz svojih postojank
že obvladuje pristanišče Santi Quaranta in
se nahaja grška pehota ob mestnih me-
jah.

Položaj Italijanov pri Argirokastu je
po nekaterih poročilih nevzdržen. Grki so
prekinili Italijanom cestno zvezo iz Argi-
rokastra proti morju. Po borbi, ki je tra-
jala vso noč, so grške čete osvojile gozd
Buna pri Argirokastu, s čimer so si zelo
izboljšale strateški položaj.

Na fronti ob Ohridskem jezeru so izved-
li Italijani protinapad na grške postojan-
ke. Grki so napad odbili in so zajeli mno-
go italijanskih ujetnikov.

Delvinon v grških rokah

Atene, 4. dec. s. (Tass) Atenski dopisnik
agencije United Press javlja, da je grška
vojaška v južnozapadnem delu bojišča za-
sedla neko večjo albansko naselbino. Do-
pisnik pravi, da je to najbrže Delvinon.
Italijanska vojska se na bojišču v Epiru
poslužuje številnih tankov in oklopnih
avtomobilov.

Angleški napadi na mesta v Italiji

Kairo, 4. dec. br. (Reuter.) Poveljstvo
angleških letalskih sil je objavilo komuni-
ke, v katerem pravi, da so angleške letal-
ske sile izvedle nov sunek proti Italiji. An-
gleški bombniki so bombardirali Neopolj,
Valono, Catania in Augusto na Siciliji, ka-

teškega, ogromnega gospodarskega ter
neprecenljivega prometnega pomena. Vse
to zatrujejo v Rimu in Berlinu
zlasti po razčiščenju, ki je nastopilo gle-
de Bolgarije, o kateri sedaj tudi urad-
no vemo, kakor to izhaja iz govora nje-
nega zunanjega ministra Popova v so-
branju dne 3. t. m., da želi nadaljevati
svojo dosedanj politiko nevtralnosti in
prizadevanj za ohranitev miru na svoji
meji in v tem delu Evrope. Vele-
sili osi končno poudarjata, da odgovar-
ja njuna stremeljenja na Balkanu
enakim mirolnim stremeljenjem Ru-
sije, o katerih po vseh dokazih zadnjih

kor tudi več italijanskih oporišč v vzhod-
ni Afriki.

V Neaplju je bila bombardirana rafine-
rija petroleja. Nadalje je bila zadeta glav-
na železniška postaja, na kateri je izbruh-
nil požar. Točno je bilo opaziti, kako je
težka bomba udarila na postajo in vrgla
v zrak nekaj tirov. V Catanii in Augusti
na Siciliji sta bili bombardirani dve leta-
lišči. Na letališču v Catanii je izbruhnilo
več požarov in je bilo uničeno tudi eno le-
talo na vzletišču.

V vzhodni Afriki so angleška letala
bombardirala trdnjavi Adi Ugri in Zulo.
Napadla so tudi kolono motoriziranih čet
in jo razpršila.

Italijani pošiljajo ojačenja z letali

Atene, 4. dec. s. (Reuter) Po grških in-
formacijah pošiljajo sedaj Italijani voja-
stvo v Albanijo deloma na transportnih
letalih, ker je prevoz po morju skozi
Otrantsko ožino otežkočen.

Večje število italijanskih vojnih ujetni-
kov, ki so bili zajeti na albanskem bojišču
je bilo sedaj interniranih na otoku Krku

Pristaši kralja Zogua sestavili novo vlado

Budimpešta, 4. dec. br. (CBS) Iz Grčije
so prispale vesti, da so pristasi bivšega
albanskega kralja Zogua v Korici ustano-
vili novo albansko vlado. Zaenkrat še ni
znano, kdo je na čelu te vlade.

AMERIŠKE TRGOVINSKE LADJE ZA VELIKO BRITANJO

Za oskrbo Anglije z zadostnim številom trgovinske ladijske tonaže se je po izjavi uglednega člana ameriške vlade zavzel tudi prezident Roosevelt

Washington, 4. dec. j. (Ass. Press). Vče-
raj je bila v ameriškem finančnem ministr-
stvu konferenca, ki so se je udeležile mnoge
vodilne osebnosti ameriške uprave. Ra-
zen finančnega ministra Morgenthaua so
tudi konferenci prisostvovali tudi vojni mi-
nister Stimson, mornariški minister Knox
Jesse Jones, general Marshall, Cudsen
in Forestal. Posebno pozornost je vzbudila
tudi navzočnost namestnika zunanjega mi-
nistra Wellesa.

O problemih, ki so jih na konferenci ob-
ravnavali, ni bilo izdano nikako službeno
prijavilo. Splošno pa se sodi, da so bila
na programu vprašanja dalekosežne važnosti.
Po končani konferenci je izjavil eden
izmed udeležencev: »Ne da bi bilo treba
omenjati, kaj se je na konferenci razprav-
ljalo, se lahko že po udeleženi osebnosti
sklepa, o kakšnih vprašanjih je bilo govo-
ra. Ob zadnjem sestanku slične skupine vo-
dilih ameriških osebnosti je takoj nato
sledilo poročilo o prodaji 12.000 ameriških
letal Veliki Britaniji.

Iz nekega drugega washingtonskega vira
se doznava, da se je na tej konferenci ob-
ravnavalo vprašanje novih ameriških fi-
nančnih virov, iz katerih bi mogla Angli-
ja črpati sredstva za nadaljevanje nakupe
vojnega materiala v Zedinjenih državah.

New York, 4. dec. j. (Un Press) Kakor
poročajo iz Washingtona, je neki ugledni
član ameriške vlade izjavil, da bo ameri-
ška vlada v kratkem dala Veliki Britaniji
na razpolago veliko število trgovinskih la-
dij, ki so bile zadnji čas deloma preureje-
ne in modernizirane, tako, da bodo v polni
meri lahko služile za vzdrževanje prometa
na glavnih pomorskih poteh po katerih se
oskrbuje Anglija. Ista osebnost je nagla-
sila, da se je za oskrbo Anglije z zadostnim
številom trgovinske ladijske tonaže zavzel
sam predsednik Roosevelt, ki je pred svojim
odhodom na inspekcijsko potovanje v Ka-
ribsko morje to vprašanje temeljito pro-
učil s svojimi sodelavci. Že v najkrajšem
času je treba pričakovati, da bo stavljeno
Angliji na razpolago veliko število trgovin-
skih ladij vseh velikosti.

Privatno posojilo

New York, 4. dec. s. »New York He-
rald Tribune« poroča, da je na zborova-

tednov lahko še posebej trdimo, da ne
želi nikakih vojnih zapletov v svoji bli-
žini, zlasti ne na Balkanu in Bližnjem
vzhodu.

Položaj na tem področju lahko torej
smatramo — vsaj trenutno — za razči-
ščen. Z naše strani so k temu gotovo
bistveno pripomogle jasne in odločne
izjave našega kneza namestnika Pavla,
tako, da smemo pričakovati, da bosta
naša odločna volja glede ohranitve
nevtralnosti ter iskrena želja glede do-
brih odnosov s sosedmi in glede ohrani-
tve miru na naših mejah naleteli na
polno razumevanje povsod.

Zahvala grški mornarici

Atene, 4. dec. j. (Reuter.) Vrhovni po-
veljnik angleškega sredozemskega oro-
dovja sir Andrew Cunningham je naslovil
na grško vojno mornarico pismo, v kate-
rem izraža veliko občudovanje nad juna-
štvom, ki so ga izkazali tako poveljujoči
častniki kakor tudi mornari grške vojne
mornarice, izvršujoč svojo težko nalogo v
prvem obdobju sedanje vojne. Sir Cunnin-
gham se v pismu zlasti zahvalno izraža o
delovanju grških rušilec in podmornic
v tistih delih grškega vodstva, kjer je so-
vražn-kova pomorska sila najmočnejša.

Italijansko poročilo

Rim, 4. dec. br. (Stefani) Vrhovno po-
veljstvo italijanske vojske je objavilo da-
vi naslednje 180. službeno vojno poročilo.

Na grški fronti so bili novi napadi šte-
vilnih sovražnih čet, ki jih je topništvo
pripravilo in močno podpiralo, zadržani
sprito vztrajnega odpora naše vojske, ki
je prehajala odločno v protinapade. For-
macije naših letal so podpirale delovanje
čet ter koncentrično hudo bombardirale
področje vzhodno od Erzekija. Naši bom-
bniki so z uspehom napadli luki Prevezo in
Santa Mauro.

Neka formacija naših letal se je spopa-
dla nad Tirano z eskadriljo letal tipa »PZL«
in je sestrelila 6 letal Sovražna letala so
se še v zraku vnela. 3 naša letala se niso
vrnila na svoja oporišča. Sovražna letala
so bombardirala Mirake pri Elbasanu. Dve

ženski, en deček in en delavec so bili ubi-
ti. Škode ni bilo. V zalivu Sude na Kreti
so naša torpedna letala torpedirala dve so-
vražni križarki.

V vzhodni Afriki je neka sovražna kri-
žarka 29. novembra obstreljevala objekte
v Aluri in je povzročila nekaj škode. Zr-
tev ni bilo. Dne 1. decembra je neka na-
ša podmornica, ki je operirala na Atlant-
skem oceanu torpedirala neki sovražni ru-
šilec.

Vojna v Afriki

Kairo, 4. dec. s. (Reuter.) Današnje ke-
nijsko vojno poročilo javlja, da so rodezijski
bombniki izvedli uspešen napad na
italijansko vojaško taborišče v Adadihu.
Povzročeni so bili požari v taborišču. Na-
dalje so angleška letala napadla uvr-
ne sovražne postojanke v Kasali. Sovražni
transporti in vojaški oddelki so bili obste-
ljevani s streljanjem.

Angleška letala so izvedla tudi več iz-
vidniških poletov. Nobeno letalo ni bilo
izpuščeno.

Kairo, 4. dec. s. (Reuter.) Poveljstvo
angleške vojske na Bližnjem vzhodu javlja
v svojem današnjem komunikatu:
V Sudanu so se severno in južno od
Kasale zopet udeleževale angleške izvidni-
ce. Prizadele so sovražniku izgube, ne da bi
same utrpeli žrtve.

Na drugih frontah ni nobene spremembe
v položaju.

rožitev 365, v juliju pa šele 177 milijonov
dolarjev. Od julija do novembra so se to-
rež izdatki za oboroževanje več ko po-
dvojili.

Roosevelt na potovanju

Washington, 4. dec. j. (AR). Dne 4. de-
cembra javljajo s krova ameriške vojne
ladje »Mayrand«: Predsednik Roosevelt
se nahaja na krovu ameriške križarke na
inspekcijskem potovanju po Karibskem
morju, odkoder bo nadaljeval pot do juž-
nem Atlantiku. Roosevelt si bo sploh
ogledal novo pridobljena mornarika in
letalska oporišča. Čim se je Roosevelt pri-
peljal iz Washingtona v Miami na Flori-
di, se je takoj vkrval na krov 10.000-ton-
ske križarke »Tuscaloosa«, s katero je od-
plul na široko morje. V ameriških morna-
riških krogih računajo, da se Roosevelt
ne bo vrnil pred 16. decembrom v Was-
hington. Verjetno bo sploh obiskal tu-
di oporišče v Kingstonu, ki se že ureja.

Grof Csaky pride v Beograd

V kratkem je pričakovati tudi obiska madžarskih parlamentarcev

Rim, 4. dec. o. »Popolo di Roma« poro-
ča, da bo te dni madžarski zunanji mi-
nister grof Csaky prišel v Beograd na služ-
beni obisk. Ob tej priliki bo imel z jugo-
slavenskim državnim razgovore, ki se ne
bodo nanašali zgolj na dobro sosedstvo med
Madžarsko in Jugoslavijo, marveč tudi na
obči položaj na Balkanu in na bodoči raz-
voj položaja v Evropi.

V Rimu sicer še ni službenih komentar-
jev o tem obisku, informirani krogi pa za-
trjujejo, da Italija in Nemčija z zaupa-
njem zreta na zunanjo politiko Jugoslavi-
je. Ti krogi naglašajo, da pred božičem ni
pričakovati nikake važnejše politične ak-
cije.

V Rimu nadalje kategorično demantirajo
vse glasove nekih tujih listov o nemški ak-
ciji proti Grčiji. Z Grčijo ima svoje ra-
čune zgolj Italija. Zato bo ta konflikt ostal
tudi omejen na ti dve državi. Diplomatska
akcija, ki jo je Berlin sprožil na Balkanu,
prav tako nima nič skupnega z italijansko-
grško vojsko.

Rim, 4. dec. o. Bližnji obisk madžarske-
ga zunanjega ministra in madžarskih pa-
rlamentarcev v Jugoslaviji je vzbudil v ita-
lijanski politični javnosti veliko zaniman-
je. Ta manifestacija jugoslovensko-ma-
džarskega prijateljstva ima še prav po-
seben pomen, ker je v skladu z željo Rima
in Berlina, da se mir na Podonavju in Bal-
kanu utrdi in za vse čase ustali. Tako bo
podana tudi jamstva za razvoj novega
sistema evropskega sodelovanja. Prav ta
trenutek je potrebno izkoristiti vse možno-
sti za čim uspešnejše sodelovanje Jugo-

slavije in Madžarske v okviru nove Ev-
rope.

»Stampa« smatra, da je jugoslovensko-
madžarsko zblizanje, ki se je postopno raz-
vijalo, deloma tudi posledica italijansko-
jugoslovenskega sodelovanja, proglašene-
ga in protokolarnega v jadranskem paktu.
Jugoslovensko-italijanski običaji, ki so pri-
jateljski in korektni že vsa štiri poslednja
leta, so nedvomno vplivali tudi na razvoj
jugoslovensko-madžarskega prijateljstva.

Iz angleške spodnje zbornice

London, 4. dec. j. (Reuter.) V včerajšnji
debat v angleškem parlamentu je med
drugim navedel finančni minister Kingsley
Wood, da so prvotno priprave in ob-
ljubljene protovojne davjate za nakup
vojnih letal dosegle že visoko vsoto
8.038.500 funtov šterlingov ali okoli 2 mi-
liardi din.

Edina opozicijska stranka v parlamentu,
skupina neodvisne delavske stranke, ki
obsega le 3 poslanca, je stavila predlog,
v katerem zahteva, naj bi vlada da'a po-
jasnila, ali ima izdean kak mirovni pro-
gram, ki vsebuje mirovne cilje take narave,
kakr'ni bi bili sposobni ustvariti podla-
go za čim hitrejšje zaključene sedanje
vojne. Večina v parlamentu je mnenja, da
predsednik vlade Churchill v doglednem
času ne bo omogočil debate o teh vpraša-
njih.

Petrolejska industrija v Rumuniji podržavljena

Država je zasigla tudi vse pomorske in rečne ladje, ki so bile v židovski lasti

Berlin, 4. dec. j. (DNB) Rumunska vlada je izdala dekret o nacionalizaciji vseh najvažnejših delov rumunske petrolejske industrije. Tako se proglašajo za nacionalno last vsi petrolejski vodi, ki vodijo iz rumunskih petrolejskih središč v luke na Dunavu in Črnem morju, skupaj z vsemi pripadajočimi instalacijami. Dekret odredja, da bodo vsi petrolejski vodi z dodatnimi napravami, katerih sedanjih lastniki ne bi prijavili vladi, v teku 14 dni zaseženi v državno korist, ne da bi sedanjim lastnikom prejeli zanje kako odškodnino. Z istim dekretom je država zasigla tudi vse pomorske in rečne ladje, ki so bile v židovski lasti.

Bukarešta, 4. dec. s. (Ass. Press) Ameriški novinarji poročajo, da imajo novi ukrepi rumunske vlade glede konfiskacije židovskih rečnih ladij ter vseh zasebnih benčinskih črpalk, petrolejskih daljnovodov in benčinskih tankov tako širok obseg, da na njihovi podlagi lahko vlada odredi med drugim tudi konfiskacijo vseh angleških in ameriških petrolejskih družb v Rumuniji.

Maršal Keitel v Rumuniji

Rim, 4. dec. p. Današnji italijanski listi poročajo, da je prispel v Rumunijo nemški maršal Keitel z večjim številom višjih oficirjev svojega štaba. Italijanski listi pišejo, da je njegov prihod v zvezi s pomirjenjem notranjopolitičnih bojev v Rumuniji in da bo maršal Keitel pri tej priliki inspiciral nemške čete v Rumuniji.

V zvezi s prihodom maršala Keitela v Rumunijo v merodajnih rimskih krogih odločno demantirajo vse vesti, da gre za kako novo akcijo. Nemčije za pomoč Italiji v vojni z Grčijo. V Rimu naglašajo, da so absolutno netočne vse verzije v tem smislu. Italijansko-grški konflikt bo ostal omejen izključno na obe prizadeti državi. Z Grčijo bo Italija likvidirala svoje račune tako, kakor to Italija zna in v času, ko se bo njej sami zdelo primerno. Akcija v Grčiji je izključno talijanska in bo takšna tudi ostala. Diplomatska akcija, ki jo vodi Berlin na Balkanu, odnosi na jugovzhodno Evropo, nima nič skupnega z vojno v Grčiji.

Desetletna pogodba med Nemčijo in Rumunijo

Berlin, 4. dec. s. (Ass. Press.) Med Nemčijo in Rumunijo je bila danes v Berlinu

podpisana pogodba, s katero se Nemčija obvezuje, da bo za prihodnjih 10 let podpirala gospodarsko obnovo Rumunije ter ji nudila tehnično in finančno pomoč v vsakem oziru.

Oživljena nemška diplomatska akcija

Berlin, 4. dec. p. S povratkom kancelarja Hitlerja v Berlin pričakujemo v berlinskih krogih ponovno oživljenje nemške diplomatske akcije. V kateri smer bo šla ta akcija, je zaenkrat še popolnoma nejasno. Razširili so se sicer glasovi o novih razgovorih z Moskvjo, vendar pa se na merodajnem mestu v tem pogledu zelo rezervirani. V splošnem se menjajo tri možnosti, pri čemer se misli na Španjo. Francija in eventualno Švice. Jugovzhodna Evropa je začasno stopila popolnoma v ozadje, odkar je postala po intervenciji Sobičjeva v Sofiji jasno, da Bičarija zaenkrat ne misli pristopiti k tretjemu paktu.

Usmrtilcev morilcev prof. Jorge

Bukarešta, 4. dec. p. V zvezi z razpustom legionarske policije je bila danes namenjena tudi legionarska straža pred sodelovanjem ministrstva in drugimi javnimi ustanovami. Legionarsko stražo so povsod zamenjali pripadniki državne policije. Danes je bil objavljen tudi odlok, po katerem morajo vsi, ki nimajo posebnega po 1. decembru izdanega dovoljenja za nošenje orožja, oddati vse svoje orožje najbližji državni oblasti. Vsaka kršitev tega odloka bo najstrožje kaznovana. Razorožitev dosedaj oboroženih legionarskih formacij izvršujejo posebni vojaški oddelki.

Danes je bilo tudi službeno objavljeno, da je bilo izsledenih in po naglem sodu takoj usmrčenih 5 legionarjev, ki so umorili bivšega ministra prof. Jorge in Madgeara. Med njimi je bil tudi šef policije v Ploestiju.

Adjutant kralja Karola pobegnil iz Španije

Vichy, 4. dec. s. (Tass) United Press javlja iz Španije, da je adjutant bivšega rumunskega kralja Karola general Urdareanu, ki je bil interniran v Seville in so ga španske oblasti nameravale izročiti Rumuniji, neznan kam pobegnil.

Bristolu in jih obsule z bombami vseh kalibrov. Zaradi splošno slabega vremenskega položaja so se letala spustila deloma pod globoko ležečo odejo oblakov in napadla določene cilje iz take višine, da so letalci jasno razločevali objekte na zemlji. Mnogo letalskih opazovalcev je potrdilo, da so bombe dobro zadele svoje cilje. Razen tega je bil v tej noči znova bombardiran Southampton.

Včeraj so lahki in težki bombniki podnevi bombardirali letališča taburišča čet, prometne in oboroževalne naprave. Tako so bili bombardirani London, in neka tovarna orožja v Granthamu. Na letališču v Shorhamu je uspelo zadeti dva hangarja in uničiti več letal na zletišču.

Neki bombnik je napadel 400 km severozapadno od Irske večji mornarski zavarovani konvoj. Z bombe je zadel neko 4900 tonsko trgovsko ladjo, ki se je pričela poplajati.

V noči na 4. decembra se naša letala kljub neugodnim vremenskim prilikam bombardirala več važnih središč in središč in južni Angliji. Posamezna angleška letala so tudi v tej noči bombardirala nekaj krajev v zapadni in južnozpadni Nemčiji, povzročila so le malo škode na objektih. Nihče ni bil ranjen.

Poveljni lovski eskadre »Richthofen« major Wieck se po svoji 56. letalski zmagi ni vrnil z napadalnega poleta proti sovražniku. S tem so nemške letalske sile izgubile enega svojih najpomembnejših lovskih letalcev, ki je dosegel tudi zelo velike uspehe. Major Wieck, ki je bil sprito svojega junštva v borbi za bodočnost nemškega naroda odlikovan s hrastovim listom k viteškemu redu železnega križa, bi živel v zgled nemškemu narodu in predvsem nemški mladini.

Podvigi angleških letal

London, 4. dec. s. (Reuter.) Letalsko ministrstvo javlja v svojem nocošnjem komunikatu:

Včeraj tekom dneva so angleški bombniki napadli sovražna letališča v severni Franciji.

Zaradi slabega vremena so bile operacije angleškega letalstva v pretekli noči izvedene v omejenem obsegu. Vendar so angleški bombniki napadli razne cilje v Lutwighshafenu in Mannheimu ter so povzročili požare in eksplozije. Druge skupne letal so bombardirale plavže v Essenu in pristanišče v Dunkerqueu.

Eno letalo se z vseh teh operacij ni vrnilo v svoje oporišče.

Naš sever za naš jug

Zbirka, ki smo jo pod tem geslom začeli za podporo bitoljskim žrtvam, je dosegla že deseti naš skromne razmere kar lep uspeh. V terek smo mogli odposlati v Bitolj že znesek osemnajst tisoč dinarjev. Medtem smo včeraj prejeli še nadaljnje prispevke. Med drugimi nam je izročila Družba sv. Cirila in Metoda tisoč dinarjev kot simbolično gesto nerazdružne povezanosti severa in juga, vseh pokrajin naše države. Naj bi njen zgled ne ostal osamljen!

Zbirko bom še nadaljevali. Z zahvalo bomo sprejeli in zabeležili vsak, še tako skromen prispevek, saj se vsi zavedamo, da ne gre samo za materialno podporo, temveč v enaki meri za visoko moralno vrednost vzajemnostne manifestacije. Kdor koli si lahko utrga kak znesek, če še tako majhen, naj ga odda v Ljubljani v naši upravi ali inšratnem oddelku ali v uradništvu, drugo našim podružnicam, kjer so. drugače pa pošlje po pošti na Upravo »Jutra« v Ljubljani, Knafljeva ul. 5.

Po zadnji objavi donovalcev v »Jutru« so nam poslali nadaljnje prispevke:

Univ. prof. dr. Král	50 din
Neimenovani iz Maribora	50 •
S. Vajša, Jugosl. zav. banka	1.000 •
Madinski streliški odsek	100 •
Marin — Barbič	50 •
Prof. Ivan Rudolf	100 •
Dr. Fran Novak, min. v pok	100 •
Uradnik Ljublj. kred. banke	335 •
Franjo Sirc, tovarnar v Kranju	1.000 •
Univ. prof. dr. Niko'aj Bubnov	50 •
Rudolf Žitnik v Ljubljani	50 •
Neimenovani uradnik	20 •
Družba sv. Cirila in Metoda	1.000 •

Zbirka je z včerajšnjim dnem dosegla znesek 19.192 din.

Z vojaškimi častmi pokopana žena

Beograd, 4. dec. p. Danes ponočne te bil pogreb pokojne »četniške matike« Stane Popović. Bila je morda prva žena, ki je bila v Jugoslaviji pokopana z vojaškimi častmi. Pogreb so prisostvovali člani vlade, mnogi generali in višji oficirji ter ogromna množica ljudst. V imenu četnikov je izpregovoril na grobu književnik Miloslav Jelić, v imenu K. la srbskih sester pa se je poslovala o. p. koinice za Ljubica Pečevića. Za Vuk ve četnike je sprejeli književnik Budimir Graovac. Vsi govorniki so naglašali, da je mejno ljubzen pokoinice do rojne zemlje in njeno legendarno požrtvovalnost za domovino. Na grob so bili položni rešete ti venči.

Komisar za oskrbo z mlekom na Hrvaškem

Zagreb, 4. dec. o. Z odredbo hrvaškega bana je bil ravnatelj srednje kmetijske šole v Križevicah dr. Branko Horvat imenovan za komisarja pri vseh mlekar-skih podjetjih na področju banovine Hrvaške. Ta ukrep je bil izdan za to, da se v vsej Hrvaški omogoči pravilna oskrba prebivalstva z mlekom in mlečnimi izdelki, ter da bi se uspešno pobijala sleherna spekulacija s tem prevažnim živilom. Že pred kratkim je bil dr. Horvat imenovan za komisarja pri Zvezi mlekar-skih zdru-g Gospodarske slege. Z današnjim ukrepom je prešlo vse mlekar-sko gospodarstvo na Hrvaškem pod neposredno kontrolo ban-ske oblasti.

Knežinja Olga na proslavi materinskega udruženja

Beograd, 4. decembra. a. Nj. Vis. knežinja Olga je prisostvovala rezanju slav-skega kolača v domu materinskega udruženja. Udruženje je obhajalo svojo slavo v svojem domu v Ulici kralja Milutina. Navzočna sta bila tudi častna predsednica ga. Vera Perovićeva, žena kraljevega namestnika, in delegat patriarha episkop Vladimir Rajić. Prišlo so dalje poleg drugih dam žene nemškega, italijanskega in turškega poslanika. Nj. Vis. knežinja je sprejela in pozdravila v imenu udruženja ga. Vlačićeva.

Smrt radikalnega prvaka

Beograd, 4. dec. p. Davi je preminul prav radikalne stranke in bivši minister Ljubomir Živković. Pokojnik je bil za Aco Stanojevićem najstarejši član radikalne stranke. Bil je dolga leta minister pravde in najožji sodrnik pokojnega Pašića.

Končan obisk francoskega poslanika v Zagrebu

Zagreb, 4. dec. o. Francoski poslanik Maugras je danes popoldne zapustil Zagreb, v katerem je prebival skoraj tri dni na službenem obisku. Danes popoldne je bil na Zagrebškem zboru. Natančno si je ogledal francoski paviljon ter se presegel razstavo perutnine, kurcev in gobov. Ob 13.40 je po privatnih poslih odpočeval v Budimpešti.

Potrebno razčiščenje

Ob ekspoziciji bolgarskega zunanjega ministra Popova

Poročali smo že na kratko o ekspoziciji, ki ga je v terek podal bolgarski zunanji minister Ivan Popov ob zaključku zunanje-politične razprave v sobranju v odgovor na prestolno besedo. Iz daljšega izvešča, ki nam je sedaj na razpolago, želimo svoje čitatelje še posebej opozoriti na izjave, ki jih je bolgarski zunanji minister podal o odnosih med našima dvema državama, ker smatramo, da so s temi uradnimi izjavami ti odnosi spet postavljeni v pravo luč in da je s tem uradno zabrisan tudi mučni incident, ki ga je s svojim nepremišljenim govorom v sobranju izjavil vladni poslanec Dumanov in na katerega smo tudi mi reagirali v želji, da prepreči-mo sleherni kaljenje odnosov med našima bratskima državama.

G. Ivan Popov je odločno zavrnil tako zvano »dumanovščino«, ko je dejal: »Gospodje narodni poslanci! Zasladoval sem govore vseh govornikov in s priznanjem ugotavljam skrb, s katero so razpravljali o vprašanju naše zunanje politike. Zahvaljujem se vam za to, istočasno pa obžalujem, da je bil resen in miren ton, ki je bil vedno neogibno potreben in ki ga zahtevajo zlasti današnji dogodki okoli nas, skaljen z nekaterimi izjavami, ki ne morejo koristiti politiki, kakršna naša vlada izvaja.«

Po tej obsodbi izjav poslanca Dumanova je zunanji minister Ivan Popov orisal temelje in cilje bolgarske zunanje politike, ki jih je takole nakazal: »Obvarovati Bolgarije pred vojno in zagotoviti mir bolgarskemu narodu, ohraniti varnost in neodvisnost države, obenem pa ne opustiti nobene priložnosti, da zavarujemo njene pravice in življenjske interese.«

O odnosih med Sofijo in Beogradom pa je Popov dejal dobesedno: »Glede Jugoslavije smo storiili od naše strani vse, da bi se odnosi z njo mogli nadaljevati ter se razvijati v okviru in v duhu pogodbe o večnem prijateljstvu, ki nas veže. Vprašanje naših odnosov je preveč važno, da bi mogli dovoliti, da bi te odnose skalele slučajnosti. Istočasno lahko z zadovoljstvom poudarim, da smo že prišli v ono razdobje, ko smo dosegli stvari, ki so v skladu z drugo točko uradnega poročila, objavljenega v Beogradu — po blejskih razgovorih — 10. julija 1939. Dokazi za to so: sklenitev poštne konvencije ter delo tu in v Jugoslaviji ustanovljenih trgovinskih zbornic in drugih ustanov, ki so povečale zanimanje gospodarskih krogov za medsebojno izmenjavo blaga. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo uspehe, ki so se pokazali v tem, da je v 10 mescih tega leta naša izmenjava blaga z Jugoslavijo že nekajkrat presegla zamenjavo iz vsega preteklega leta. Leta 1938 je znašala 55 milijonov, leta 1939 že 139 milijonov, v prvih 10 mescih tekočega leta pa je dosegla že 180 milijonov levov. Ti uspehi so zlasti važni zaradi sedanjih težav v mednarodni trgovini. — Na drugi strani pa to dokazuje, da ne stojimo na mestu, temveč da gremo naprej v mejah današnjih možnosti, nadejajoč se, da se bodo te medsebojne vezi v bodoče še bolj okreple. Prepričan sem, da bodo poleg drugih naporov tudi te medsebojne vezi prispevale k zblizanju med obema bratskima narodoma. (Pleskanje).«

Za to potrebno razčiščenje smo bolgarskemu zunanjemu ministru, ki je deloval več let kot bolgarski poslanik v Beogradu in ki je znan kot zagovornik bolgarsko-jugoslovenskega prijateljstva, iskreno hvaležni. Prepričani smo, da so te njegove izjave naletele pri bratih Bolgarih na enako ugoden in močan odmev kakor pri nas. Zato se nadejamo, da se motnje, kakršne so predstavljale izjave poslanca Dumanova, ne bodo več ponovile in da bodo tudi Bolgari s svoje strani storili vse za postopno izboljšanje naših odnosov, ne pa za njih poslabšanje, ker bi se to lahko zgodilo samo na škodo obeh držav. Prav tako pričakujemo, da bo bratski bolgarski tisk, ki se je s priznanji in v svo uvidenosti spomnil našega bratstva zednjenja, tudi še nadalje služil ideji sodelovanja med obema narodoma, kakor ji hočemo iskreno služiti tudi mi.

Ekspeze ministra Gabrovskega

Sofija, 4. dec. AA. Na včerajšnjem zasedanju sobranja je povzel besedo namesto bo'neza predsednika vlade Filva notranji minister Peter Gabrovski, ki je med drugim izjavil:

Pri nas v Bolgariji in v mnogih drugih državah v Evropi se je strankarski sistem izjavil. Porušil se je, še predno se je v ljudskih množicah izgradil novo p'jmo-vanje o neobhodnih in koristnih stvareh. Ustvarila se je nova oblast. Naloge nove oblasti niso v tem, da bi si izmišljala

ASPIRIN
tablete

so vse enake!

In vsaka Aspirin tableta nosi „Bayer“-jev križ. „Bayer“-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez „Bayer“-jevega križa!

Reg. no. 200. B. R. 7257 od 23. marta 1940.

Peta in odklonil izdelavo letal za Nemčijo

Nemško naročilo je določalo izgradnjo 2.000 letal, s čimer naj bi se zmanjšala brezposelnost v Franciji

London, 4. dec. j. (AFL) Po nevtralnih informacijah iz Vichyja je predsednik vlade maršal Peta in odklonil ponudbo nemške vlade, naj bi nekaj francoskih tovarn v nezasedeni Franciji prevzelo izdelovanje letal za nemško vojsko. Nemčija je stavila svojo ponudbo z namenom, da bi se s tem pripomoglo k izboljšanju obupnega gospodarskega položaja v nezasedeni Franciji, kjer pretežna večina industrijskih podjetij zaradi nedostajanja surovin nima dela. Nemško naročilo je dočelo izgradnjo 2000 letal, kar bi naj dalo za-služka tisočim brezposelnim industrijskim delavcem. Iz istega nevtralnega vira izjavljajo, da je gospodarski položaj v nezasedeni Franciji tak, da vzbuja najresnejše skrb za bodočnost.

Vprašanje preselitve vlade v Pariz

Vichy, 4. dec. j. (Ass. Press.) Kakor se doznavja iz francoskih službenih krogov, bo eno izmed glavnih vprašanj, ki se bo razpravljalo v Berlinu o priliki poseta francoskega zunanjega ministra Lavala, tudi preselitve francoske vlade v Pariz odno-sno v Versailles. Kakor pr. pomn. a. i. o tem informacijam v francoskih službenih krogih, pa zaenkrat ne more biti govora, da bi se v Versailles preselila celotna vlada, marveč bo Francija skušala doseči, da bi bila tamkajšnja nemščena zaenkrat samo gotova ministrstva, prvenstveno tista, katerih posli so zgolj tehnične značaja. Druga ministrstva, predvsem zunanje mi-

nistrstvo, bi še nadalje ostala v Vichyju. Prav tako bi ostale v Vichyju tudi vse politične sekcije ministrstev.

Ženeva, 4. dec. j. (DNB) Danes je bil v francoskem uradnem listu, kakor poročajo iz Vichyja, objavljen ustavodajni akt, ki daje francoski vladi pravico, da sme po-ljubnega člana bodisi senata bodisi reprezentančne zbornice razrešiti poselnkega odnosno senatorskega čina. To pravico je imel doslej samo francoski parlament, odnosno senat v plenarnem zasedanju.

Francoske vojne ladje na Martiniqueu

New York, 4. dec. s. (Tass.) United Press poroča iz Port de France na Martiniqueu, da se nahajajo tam sedaj tri francoske vojne ladje. In sicer nosilec letal »Bearn«, neka manjša križarka in neka pomožna vojni ladja. 65 ameriških letal, ki so bila poprej nameščena na nosilcu letal, je bilo sedaj prepeljanih na neko letališče na otoku. Prav tako se nahaja na letališču še 25 drugih vojaških letal, ki so bila kupljena v Združenih državah. Na otoku ni nikjer opaziti, da bi gradili Francozi nova letališča.

15 francoskih letal priletelo v Gibraltar

Madrid, 4. dec. s. (Tass.) Poročevalec Associated Press javlja iz La Linee da se je 2. in 3. decembra spustilo v Gibraltarju zopet 15 francoskih vojaških letal, ki so priletela najbrž iz Afrike.

Mirnejši dan v Angliji

Zaradi skrajno slabega vremena so se končali vsi nemški letalski napadi že pred polnočjo

London, 4. dec. j. (Reuter.) V minuli noči je vladal nad Kanalom in angleškem otočjem zelo slabo vreme, tako da nemške letalske akcije niso bile tolikšnega obsega kakor v minulih dneh. Manjše skupne nemških bombnikov so že v zgodnjih večernih urah preletele angleško obalo ter usmerile svoje napade v prvi vrsti na industrijska središča v osrednji Angliji. O teh napadih pravi jutranji komuniké angleškega letalskega ministrstva, da je bil zlasti hudo bombardiran eden izmed industrijskih objektov v zapadnem delu Midlanda, vendar niti iz angleških, niti iz nevtralnih virov niti ne iz poročila nemškega letalstva ni mogoče razvideti, katero mesto je mišljeno.

Ostala dva glavna cilja sta bila London in posamezni objekti v južni Angliji. Bombardiranje Londona je bilo prilično majhnega obsega in se je končalo že v kasnih večernih urah. Povzročena je bila le malenkostna škoda isto velja tudi za objekte v južni Angliji, kamor je bilo vrženo le manjše število zažigalnih in eksplozivnih bomb, ki niso povzročile znatnejše škode. Tudi število človeških žrtev, ki so jih zahtevali nočni nemški napadi, je iz-

vzemaj srednje Anglije, prilično majhno. Skoraj vsi napadi so se končali še pred polnočjo, naker je zavladal nad otočjem popoln mir.

New York, 4. dec. j. (AR) Kakor poroča agencija International News Service iz Londona, je bilo mesto, ki je bilo v minuli noči bombardirano od nemškega letalstva, najbrže Coventry. Po napadu so se baje organizirane tolpe hitile ropanja po požganih trgovinah. Zlasti prodajalne z živili naj bi bile v mestu popolnoma iz-ropane.

Berlin, 4. dec. br. (DNB) Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo naslednje službeno vojno poročilo. Nemške podmornice so dosegle proti Angliji (v vojni) na trgovinskem področju nadaljnje uspehe. Neka podmornica je potopila 6 sovražnih oboroženih trgovinskih ladij z 31.500 tonami. Na ta način je ta podmornica pod vodstvom korvetnega kapitana Viktorja Schützeja potopila skupno že 84.500 ton sovražnega trgovinskega ladijskega prostora.

Kakor je bilo že objavljeno, so lažje skupine nemških bojnih letal v noči na 3. decembra napadle pristanišče naprave v

Predsednik zagrebške radijske postaje

Beograd, 4. decembra. AA. Za predsednika upravnega odbora radijske postaje v Zagrebu je imenovan Ivan Bačac, podpredsednik stola sedmorice v p. iz Zagreba.

Ureditev prodajanja olja

Beograd, 4. decembra. AA. Trgovinsko ministrstvo je odredilo, da trgovci ne smejo prodajati olja na drobno, razen če imajo trgovino na drobno. V tem primeru lahko prodajajo olje svojim stalnim kupcem samo v tistem obsegu, v katerem so ga prodajali do 1. decembra 1939.

Nesreča na tončiderski postaji

Beograd, 4. dec. p. Na tončiderski postaji se je pripetila dav. težja nezgoda. Iz še nepojasnjenega vzroka sta trčila dva tovorna vlaka, pri čemer je izgubljen življenje zavrata Živan Pavlovič. Ko je opazil grožnjo nevarnost je skušal nesrečo preprečiti, pri čemer je prišel pod kolesa, ki so ga popolnoma razmesarila.

Dr. TONE JAMAR

V torek zvečer ob 20.30 je umrl v Ljubljani nagle smrti po dolgem bolehanju ugledni zdravnik, zaslužni naš rojak gosp. dr. Tone Jamar. Blagega pokojnika bodo danes ob 16. izročili rodni zemlji v Škofji Loki.

Ljubljana, 4. decembra. Skupno trpljenje in žrtvovanje je na nakovalu svetovne vojne oblikovalo najzlahtnejšo in v minljivosti človeškega življenja najtrajnejšo kovino: tovarstvo, zvestoto, prijateljstvo. Pri četah in bataljonih pa pri kadriranih polkih so bili možje, ki so s čudovito človečansko silo navezali nase srca mnogih trpečih, prepuščenih grobstim vojaščinam in besu frontnega klanja. Imena mnogih takih mož so ostala v svetli dediščini, so legendarna kakor imena apostolov. Dr. Tone Jamar je bil tak mož. Nič apostolskega ni bilo na zunaj na njem, nobene togosti, ne sanjavičnosti, ne zamaknenosti, sama odkrita gorenska močnatost in čudovita preproščena visokega inteligenta, zdravnika telesa in duše.

Z imenom dr. Toneta Jamarja so zvezani najljepši spomini na Judenburg. Tam je bil v svetovni vojni kader 17. pešpolka, kader »Janezov« Dr. Tone Jamar ni bil ne visok oficir, niti ni nosil uniforme. Bil je kadrovski zdravnik, ki mu je že takrat močno pesal vilo, vendar so njegove duševne oči pronikale v dušo vsakega trpečega slovenskega človeka. Kaj je storil dr. Tone Jamar v dobi svetovne vojne za slovenski narod, vedo le tisti, ki so ga poznali one čase. Kratko bi rekli: dr. Tone Jamar je reševal, karkoli se je dalo rešiti. Ni se bal ne generalskih ovratnikov, ni se bal tveganja lastno svobodo, ravnal je odkrito in očitno, pomagal je razumniku prav tako kakor poslednjemu prostaku. Zaradi močnatosti so ga upoštevali tudi tisti, ki so ga kot nacionalista sovražili. Menda je bilo prav zaradi dr. Toneta Jamarja mnogo slovenski mož in fantov navezanih na Judenburg. Saj je bil dr. Tone Jamar marsikomu poslednja načaka. Če ne drugega, vsaj na kratkega dopust je pomagal.

Ali ko so se le bolj in bolj privijali vijaki svetovne vojne in je kupa trpljenja, zaničevanja in krvavenja prekipela, se je neke majske noči leta osmnajstega sprostil tisti usodni vihar, ki ostane kot judenburški upor trajno zapisan v slovensko zgodovino. Že so se razvezale sile trpinov, hipečih po svobodi, že so morale pasti pod avstrijsko-madžarskimi puškami slovenske žrtve. Vse to pa je bil samo signal, da se trga verige suženjstva. Le še nekaj mesecev je trajalo poniževanje slovenskih pa bosanskih mož in fantov pri 17. pešpolku — potem se je s hrumom zrušila Avstrija.

Dr. Tone Jamar je bil med prvimi, ki je dal v svobodni državi pobudo, da se prepelejo kosti judenburških mučnikov v domaćo zemljo. Predsedoval je odboru, zbiral je gradivo in so dokumenti o vsem tem zanesljivo vir vsakomur, ki raziskuje ozadje in potek judenburškega upora. Ime dr. Toneta Jamarja, ki je tako blago zažarelo v veliki dobi skupnega trpljenja, ni izgubilo svojega bleeska, čeprav dr. Tone Jamar po svetovni vojni zaradi bolezni, ki mu je bolj in bolj ropala vid, ni mogel tako nastopati v javnosti, kakor bi bilo sicer čeno možu takšnega kova. Ko je večeraj posmrtno oznanilo njegovih dragih sporočilo slovenski javnosti, da dr. Toneta Jamarja ni več med živimi, smo vsi pokojnikovi znanzi iz svetovne vojne bili mahoma prevzeti od

iskrenega sočutja s sinom Janezom in hčerko Jejo: tudi mi smo izgubili ljubljene, dobrega očeta, ki ga ne bomo nikoli pozabili.

★

Zivljenje dr. Toneta Jamarja, tako polno krasnih trenutkov, je vendarle bilo velika žaložra človeka in zdravnika. Rodil se je na stareza leta dan 1882 v Škofji Loki posestniku in gostilničarju »pri Cenuhu«. Gimnazijo je šel študirati v Kranju, maturiral pa je v Beljaku. Zgubil je očeta in vrnil se je moral na dom, pomagat materi. Leto dni in bil zvesta opora. Slednjič je moral slediti notranjemu klicu, ki mu je veleval, naj ostane zdravnik. Na Dunaju je začel študirati medicino. Ko se je oženil, je njegovo stanovanje postalo gostoljubno zavetišče tovarišem in ostalim rojakom. Po promociji leta 1911. je šel službovat v Istro, od tam pa se je preselil v Trbovlje.

Kratka je bila njegova zdravniška sreča. Že je nastal svetovna vojna. Med prvimi je bil vpoklican dr. Tone Jamar. Pričela se je pot trpljenja in junaškega premaganja na plemenitega izživljanja v skrbi za druge. V Galicijo je moral z Janezom na fronto, nastopila je strašna zima in tako si je tudi Tone Jamar nakopal bolezen na pljučih. Leto dni je bil na fronti in je pomagal kot zdravnik svojim Janezom. Ob porazu avstrijske vojske pri Lvovu se je zlasti izkazal mnogokrat, ko je med treskanjem granat in šrapnelov junaško vztrajal in prevezoval svoje rojake. Slednjič ga je bolezen prisilila k odhodu s fronte. Šel je skozi razna zdravilišča kot bolnik in kot zdravnik v eni ose-

bi. Slednjič je prišel h kadru Janezov v Judenburg in je tam ostal do prevrata. To je bila pravcata epopeja, kar je dr. Tone Jamar storil dobrega.

Po prevratu se je naselil v Ljubljani, začel je ordinirati v Prešernovi ulici. Njegov sloves je bil splošen, zaupanje pacientov prav tako veliko, kakor ljubezen onih, ki so ga spoznali že v svetovni vojni. Pri prvih občinskih volitvah v Ljubljani po prevratu je bil izvoljen za ljubljanskega župana, toda bil je preskromen, da bi se lotil te odgovorne javne službe, naker je njegovo mesto zavzel dr. Ljudevit Perić.

Dr. Tone Jamar je hotel živeti zgolj zdravništvu. Specializiral se je za zdravljenje jetičnih bolnikov. Sam trpin, se je kot šef zdravnik OUZD devet let trudil in raziskoval lastno zdravilo, serum zoper jetiko, hoteč s pomočjo injekcij dovesti bolnemu organizmu že izdelane protitrupe, ki naj povzročijo pasivno imuniteto zoper jetiko. O tem smo obširneje poročali tudi v »Jutru«. Specialisti so potrdili popoln uspeh njegovega seruma, toda ne le skromnost, temveč tudi bolezen je bila in bolj ovirala razmah njegovega pionirstva. Ko se je sam boril z zavratno mrljiko, dediščino iz svetovne vojne, je vedno vzpodbudno in v vztrajno skrbnostjo zdravil svoje paciente. Slednjič si je pljuča ozdravil, oči pa so skoraj docela opešale. Junaško je prenašal svoje trpljenje do zadnjega, želeč si samo, da najde svoj počitek v dragi loški zemlji. Ta lepa želja se mu bo danes ob 16. uri izpolnila ob našem globokem, res iskrenem žalovanju. Minljivi oklep blagega duha se bo združil z zemljo, ki je srediela vase že tisoče njegovih bojevnikov. Ostal na bo prelep spomin na enega najplemenitejših mož, kar jih je rodila slovenska mati.

Zameti v gorskih krajih

Ljudje ne morejo z živino v dolino

Zagorje, 4. decembra. Kar neverjetno se čujejo govorice po dolini, koder smo brez snega, da je po našem hribu toliko skrbi zaradi snežnih zametov, ki omočujejo ves promet. V noči od petka na soboto je močno snežilo, obenem je brila taka burja, da najstarejši hribci ne pomnijo enake. Ponekod je naneslo po več metrov na debelo snega, da drugi dan vozniki z vprežno živino niso mogli nikamor.

Ko je vojaška komisija v soboto v Zagorju pregledovala vprežno živino, so prišli nekateri posestniki iz Cebinja, Znojil in izpod Čemšenike planine javit, da zaradi zametov ni mogoče z živino nikamor iz hleva. Tudi orožnika s Poljsnika, ki sta prišla ta dan v Zagorje, sta povedala, kako sta se morala truditi, preden sta preko zametov prišla v dolino. S kolikšno silo je besnela burja v soboto, vedo sejmari, ki so se peljali na Vače. Nekateri so se zaradi slabe poti in burje kar vrnili, nekateri pa so morali na sejmu čvrsto privzeli svoje »štante«, da jim ni vihar vsega skupaj odnesel. Vsekakor smo na pragu zelo hude zime. V ponedeljek je bil v Zagorju sejem, ki je bil le srednje obiskan. Živine je bilo precej prignane, manjkalo pa je kupcev.

V nedeljo so rudarji počastili sv. Barbare. Rudarska godba je zjutraj pred odhodom od kisovskega obrata zaigrala nekaj lepih komadov, nakar se je vrstilo sprevod do glavne pisarne v Toplicah. Stelil je skupni sprevod z ravnateljem, obratovodjo in uradništvom k farni cerkvi v Zagorju, kjer je bila služba pred oltarjem sv. Barbare. Star rudar, opazujoč sprevod, ki bi bil lahko številnejši, je pripovedoval, kako so bili rudarji pred leti ponosni na svoj stan in na svojo zaščitnico. Vsi se se s ponosom ustirili za rudarsko zastavo. Potem so se spet popoldne skupno veselili. Zakaj je ta lepa navada začela pešati, je danes, ko je složnost tembolj potrebna, težko razumeti.

Vače, 4. decembra

Zadnji dan novembra je sv. Andrej in takrat je pri nas največji letni sejem, čigar zgodovina sega še v one čase, ko so po Zasavju odmevali klici volarjev, ki so vlačili težko obložene tovorne ladje, tombase. V tistih časih so potrebovali brodniki in volarji obilo vrvi in na več krajih so bile

vrvarne. Litija sama je imela tiste čase po tri vrvarne. Največ predvaja za pletenje vrvi so prinesli na prodaj na Andrejev sejem. Predvidan, sejem za predvajo o sv. Andreju, je trajal mnoga leta tudi po dva dneva in so hodili k nam kupci in prodalci z vsega Kranjskega in tudi iz hrvatskih krajev. Odkar je hlapen pregnal brodnike s Save, je predvidan močno opešal. Vendar so tudi na letošnji Andrejev sejem prinesli nekaj sto kilogramov predvaja. Kupčija je bila slaba zaradi ostrega vremena. Prejšnji dan je začelo snežiti in je brila s Kamniških planin tako ostra burja, da je zametla cesto na več krajih. Le malokaterikrat se niso mogli sejmari zaradi zametov do nas, kakor je bilo to letos. Neki sejmari, ki so prišli k nam s tovornim avtom, so ostali pod Vačami. Burja je bila tako huda, da je odkrivala stojnice. Živina je zaradi pisa tako prežbala, da so jo morali prekrivati z vrečami. Zaradi neugodnega vremena, snega, zametov in burje je močno trpel kupčija. Tako slabega sejma že dolgo vrste let ne pomnimo. Ždaj se je vreme sčistilo in imamo že na vse zgodaj jasne, sončne dneve medtem, ko dolina še tone v globoki plasti megle. Pogled z jasnih Vač na zamegljeno Zasavje in ljubljansko kotlino je edinstven.

Trboveljščico je treba ukrotiti

Nedavno se je pri banski upravi zglašilo odposlanstvo trboveljskega Društva hišnih posestnikov ter po sklepu zadnjega občnega zbora predložilo spomenico, v kateri ugotavlja, da je radnja poplava v Trbovljah tako hudo pustila, da so imeli hišni in zemljiški posestniki večmilijonsko škodo. Škoda je povzročila Trboveljščico, ki bi se morala z vsemi dotiki vred regulirati. Struga Trboveljščice se je zaradi nanesenega proda in kamenja že tako močno dvignila, da že manjše deževje ograja vso bližnjo okolico s ponovnimi poplavi in je zaradi tega regulacija eno najnujnejših javnih del v Trbovljah. Društvo hišnih posestnikov je sprosil bansko upravo, da pošlje čim prej strokovnjaka, ki bo napravil ustrezajoč načrt za regulacijo Trboveljščice in pritokov ter bi se takoj potem pričelo delo. Spomenica poudarja, da trboveljski občani plačujejo visoke

davke, vendar se dosedaj ni v tem oziru nič ali pa prav malo storilo zanje. Trboveljski posestniki so v slabih gospodarskih razmerah in zadolženi, zato prosijo, da prevzame regulacijo Trboveljščice in njenih pritokov država in banovina in le po močnosti občina.

K temu bi dodali, da se akcija hišnih posestnikov pridružuje že mnogim drugim vlogam in držanjem prizadetih posameznikov, ki pa jih je banovina zavrnila z izjavo, da ona itak vsako leto piševa večje ali manjše zneske za regulacijo. Ti zneski pa da zaenkrat niso zadostovali, da bi se lahko pričelo regulacijsko delo na daljši progi. Tudi se stalno glede tega vprašanja poudarja merodajnost posebnega rezijskega odbora, ki je za te svrhe postavljen v Trbovljah. Mislimo, da bi pri takih delih bilo neobhodno potrebno slišati mnenje drugih čimteljev in se samo treh oseb, od katerih gotovo nobena nima tehničnih pogojev, da bi odredila, kje, kdaj in kako

se bo regulirala Trboveljščica. Poleg tega opozarjamo, da ima trboveljska občina v okviru svojega občega regulacijskega načrta že izdelano v glavnem tudi regulacijo trboveljskega potoka in vseh dotokov ter bi se naj tehnična dela vršila v sporazumu z občinskim gradbenim uradom. Sicer bi pa bilo treba prijeti celotno vprašanje s široke strani. Ustanovi naj se širši odbor, v katerem naj bi imeli besedo vsi prizadeti preko svojih organizacij, občina, in ne nazadnje TPD. Ta odbor naj stavi banovinski predloge in določi tudi finansiranje dela, ki bo, če se bo izvršilo temeljito, stalo brez dvoma milijone. Tu naj bi prispevala banovina, država in industrija. Banovina že itak prejema iz Trbovelj lepe letne svote za svoj bednostni fond, od katerih se nam je v teku zadnjih let vrnilo bore malo za naše potrebe. Že trboveljski prispevki za fond bi zadostovali, da iz lastnih sredstev finansiramo nujno potrebno regulacijo.

Stoletni drevored so posekali

»Poslednji svojega rodu« bo vsak čas padel

Ljubljana, 4. decembra. Ljubljanske Zvezde ni več. Stoletni drevored, zasajen v obliki zvezde, ki je dajala vsemu trgu ime, je izginil v nekaj tednih. Sedaj ko so odstranili debla in panje ter očistili ves prostor, koder so včasih rasli kostanjevi drevoredi, je videti vso razsežnost Kongresnega trga. Človek se začne dvigati, kaj se je starim Ljubljančanem Zvezda tako priljubila, da so se vselej uprli, kadar so jo nameravali regulirati, in da ni bilo nikogar, ki bi takim nergačem dopovedal, kako imeniten trg bi mogli ustvariti iz starega nasada. Že sedaj, ko očiščen trg še ni zreguliran in nekatere obrobne hišice pa praznine kvarijo zaključeno vtis, je Kongresni trg tak, kakršnega brčkone nima nobeno mesto v Jugoslaviji. Kadar pa bo dokončno urejen in bodo na mestu sedanjih spodnjih nizkih hiš stale sodobnejše, bo Kongresni trg postal pravo središče mesta. Tu bo prostora za vsakršna zborovanja, manifestacije, kulturne prireditve, monstre koncerte, gledališče na prostem itd. Na trgu bi mogli postaviti srednje postajališče za avtobusni promet, ki je že precej časa pereče vprašanje. Obrobne hiše bi bile primerne za velike trgovske lokale in bi to ustvarili svojevrstno trgovsko središče. Skratka: stara Zvezda je bila za Ljubljano anahronizem, ki za razvijajoče se mesto ni pomenil napredka, temveč prav občno oviro, novi trg pa utegne biti za mesto še velikega pomena.

Sedaj, ko je videti mogočno ploskev tr-

ga, ki res zasluži tako ime, menda ni nikogar več, ki bi se mu težilo po trlihih kostanjih. Vlage ima mesto več ko preveč, nasadov tudi dovolj in komur se hoče v vročih dneh sence, jo ima v bližnjem Tivolju. Prav zato bi bila velika škoda, ko bi Zvezdo spet zasadili z drevmi. Slej ali prej bomo uvideli, da nam je potreben trg brez nasadov. Znamci jih bi pravi gotovo odstranili. Ustvariti nam arhitektonsko učinkovitost in zaključen trg pa bo vprašanje Zvezde pravilno rešeno za mnoga desetletja.

Delavci izpodkopujejo korenine poslednjemu kostanju nekdanjega gosta zasajenega drevoreda

ZA MIKLAŽVA otrokom in odraslim v razvedrilo predvajamo bajno Walt Disneyjevo umetnino
Nova kopija
v francoski verziji.
Po popularni Grimmovi pravilici! Triumfalen uspeh triletnega dela 800 risarjev, muzikov in umetnikov, film, za katerega je bilo napravljenih 360.000 risb in risb!
Predstave ob 16., 19. in 21. uri
KINO MATICA, tel. 22-41

SNEGULJČICA

Kulturni pregled

Razstava v Jakopičevem paviljonu

Božidar Jakac

Božidar Jakac in njegova umetnost sta danes že tako splošno znana pojma, da nihče med mnogostrojnimi obiskovalci njegove razstave, ki jo je zopet priredil v Jakopičevem paviljonu, ne gre tja v pričakovanju, da bo videl kak nov izum na polju slikarskega izražanja. Pač pa ve vsakdo, da ga čaka zopet neskaljen umetnostni užitek, ko bo gledal dela slikarja, ki mu je iskanje lepote nad vse. Novotariji, ki so bile preminogokrat zgolj manifestacije, za katerimi se je skrivalo neznanje, se je tudi najprejnejši del občinstva že preobjedel. Kajti naposled je umetnost vendarle izpeljanka iz besede umeti, kar pomeni isto kakor znati. Ne iz kakih demagoških razlogov, temveč iz globokega prepričanja, da je mogoče v vsakem slikarskem načinu doseči umetniško višino, če je ustvarjalec podkovnan s talentom in znanjem, sem v Jakopičevem primeru mnenja, da moreta v njegovih delih soglašati nadziranje stroge, a pravilne kritike in okus širokega občinstva. Pri vsem tem je Jakac samosvoji ter lahko velja za primer individualista, ki mu je svojski način podajanja nastal tako, kakor nastane individualni rokopi pri ljudeh, ki mnogo pišejo. Posebnosti njegove risbe so morja uteleljene v skritih fizioloških razlogih, gotovo pa niso nastale nasilno. Zato po večini ne učinkujejo manifestirano, posebno tam ne, kjer prihaja čisto umetniška risarska in slikarska plat posebno do veljave. To velja

predvsem za one skice in portretne risbe, ki jih je slikar očitno risal bolj iz študijskih razlogov, kakor z namenom, da bi z njimi zadovoljil naročnika. S tem pa nikakor nečem omalovaževati Jakovega mojstrstva in risanju podrobnosti. Nasprotno, prav v teh je nešteto krat pokazal, da tehnično obvladuje risbo do skrajnosti. Manifestirano pa morda učinkujejo risani portreti, pri katerih je oblika naznačena samo z obrisi, med tem ko so obraz in roke senčene. Kakor se da ta način utemeljiti z najlepšimi razlogi o večji pomembnosti obraza in rok in manjši pomembnosti je postala zadeva nekako stereotipna in ne učinkuje več kakor v začetku.

Jakac je zelo mnogostranski ter deluje kot grafik, risar in slikar, oziroma kot figuralist in še posebej portretist in krajinar. Zaradi tega so njegove razstave vse prej kot enolične in nudijo gledalcem obilo vsestranskega užitka. V okviru kratke recenzije ni mogoče naštet vsega, kar je omembe vredno, zato naj se omejimo le na navedbo posebno markantnih njegovih del. Že iz kataloga je razvidno, da jih je razvrstil po vsebinskih razlikah. Na prvo mesto je postavil malo portretno oljno sliko svojega očeta in ne brez razloga. Mirno jo smemo postaviti tudi na prvo mesto po slikarskih kvalitetah. V to delo je Jakac osredotočil vse svoje mojstrstvo in ves svoj okus. Značilne poteze obraza se risarako in barvano odzdigujejo od rem-

brandsko temnega ozadja in govore svoj prepričevalni jezik za strokovnjaka in laika. Ostali portreti v olju so izdelani s suverenim obvladanjem tehnike do podrobnosti izdelave, ne da bi bila kjerkoli vidna izmuzčenost zaradi pretiranega dela na istem mestu. Jakčevo mojstrstvo v obvladanju podrobnosti se očituje prav v sigurnem načinu, s katerim polaga barvo ob barvo. Frapantna podobnost njegovih portretiranih res da spominja na fotografijo, a prav to je v Jakčišem slučaju odlika teh slik. Ocenjevalec bi se moral pri navezavanju najboljših izmed teh podob omejiti na one, katerih modele osebo pozna, kajti njih glavna vrtila je prav v podobnosti ali, kar je isto v pravilnosti risbe do zadnje podrobnosti. Posebno pozornost bi moral obračati na slikanje rok, ki jih ne ume nihče tako verno podati kakor Jakac. Pri te vrste slikanju pride po dolgem času zopet v poštev pri nas popolnoma zanemarljivo podajanje tkaninskih vrst. Tu vidimo oblačilo, skoz katerega se pritaženo blišči barva polti na rokah in v prsih, tam vidimo ročali ali temnomodri baršun s svojim značilnim odsvitom.

Med risanimi portreti si je slikar izbral očitno po svojih fiziognomijah zanimive osebnosti, ki jih z rdečkastimi ali rjavim bistrom ali pa tudi s črno masno kredjo riše bodisi v krepkih potezah (Župančič, Teršeglav) ali se uživi v vsako podrobno njihovih obrazov (B. Borko, A. Lajovic, dr. Golja i. dr.) Pri tem rad dela pri umetni luči, ki modele ostro razsvetljuje ter jim povzdičuje plastičnost (Karlovskec, dr. Breznik).

Večji del razstave je posvečen krajinam, kjer si Jakac posebno rad izbira zanimive predmete, pomembne po svojih oblikah in po svoji barvitosti. V bistvu je to njegovo delo, ki ga najraje izvršuje s pastelom, impresionistično, čeprav se je z lastno logi-

čno nujnostjo oddaljil od manire naših impresionistov, s katero so se oni uprli prejšnjim načinom slikanja. Impresionistične jih pa imenujem, ker so vse te slike v hitrem tempu izdelane pod vtisom narave same. Morda zaslužijo pa naziv bolj od marsikateri ateljejske »impresije« naših sicer vse časti vrednih »monakovčanov«. Med motivi iz ljubljanske okolice bodi naveden »Kozolec i. c.«, posvečen od zadruge trgovcev gospodu Sarabonom. Lahko bi jo bil krstili »Apoteozo slovenskega kozolca«, kajti kakor neki simbol slovenstva žari ta naša etnografska posebnost v sosedstvu temnega grmovja. V sliki »Oves« je znal naš mojster ustvariti iz neznačajne osrednjega plevela in vsaj zanimivo barvno kompozicijo. V svojem mračnem koloritu je posebno resničen stari mlín v Mednem.

Da Jakca vedno na novo miha Bela Krajina, temu se ne more čuditi, kdor pozna priklupno lepoto teh žal v tujskoprometnem oziru zapostavljenih krajev. V Metliki ga je seveda najbolj zanimala mala cerkevica sv. Martina, ki jo srečamo na razstavi v treh variantah in pa lepa arhitektura cerkve sv. Roka. Med ostalimi naj imenujem prelepo sliko »Vinskih grad II. in »Vinopec«. V seriji iz Prekmurja bi dal prednost sliki »Mlin na Muri I. I., medtem ko učinkuje med primorskimi pasteli najbolj oni jutranji moitv iz Pečin (81), kjer vidimo gladino morja v nežnih tonih biserne matice. Posebno lepa je med drugimi slika »V pristanu«, ki pa je izjemoma naslikana v gnašu.

Jakac ne bi bil Jakac, če nam ne bi pokazal še nekaj lepote tujega sveta. Tokrat nas je povedel k obali Blatskega jezera, kjer je domoval v davni naš knez Kocelj. Zelenkasta barva v sliki »Ob Blatskem jezeru II.«, kjer vidimo le vodo in nebo ter nekaj trstik, je posebno prijetna. Bolj ro-

mañtično učinkuje slika »Višegrad ob Donavi«.

V sobi, ki je običajno rezervirana za grafiko, vidimo Jakca v vsej njegovi risarski zmogljivosti. Ne bom našteval teh virtuozno podanih delavcev, posebno enega junaka s pipo v ustih. Služili so mu kot študije za njegovo že znano veliko ujedanko »Jeseniška martinarna KID«. Ne smem pa zamočati sijajno modeliranih srezov (avtoportret in Miran Jarc), v katerih nas Jakac spominja, da ni še opustil te grafične tehnike, v kateri se je povzpел do pravega mojstrstva.

Jakac hodi brez ozira na levo in desno svojo pot naprej in prav je tako. Lahko smo ga veseli.

Zapiski

AFERA S »ŠOPKOM KRIZANTEM«
G. Emil Frelih, režiser opernega gledališča v Ljubljani, nas je naprosil, da objavimo naslednjo njegovo izjavo:

Dne 26. novembra t. l. je izšla v »Jutru« v rubriki Kulturni pregled, ocena »malomeščanske kronike in petih dejanjih« »šopek krizantem«, dela Marjana Telatke. Predital sem to v Sarajevu izšlo knjigo in ugotovil, da igre ni spisal Marjan Telatko, temveč sem njen avtor jaz in sicer sem jo spisal v času, ko mi je bilo devetnajst let. Ta mladostni polizkus (ki ni zrel za tisk) pod naslovom »Pravica do življenja« sem na stroju prepišanega poslal pred petimi leti g. Telatku v Sarajevu. Čeprav sem ga že nekajkrat pisмено pozval, naj mi sporoči, ali je prejel delo in kaj sodi o njem, mi ni dal odgovora. Zato me je tembolj presenetilo tatis te igre pod njegovim imenom. Igro samo ni niti najmanj popravil ali predrugačil; natismil jo je prav od prve do zadnje besede enako, kakor je v mojem izvirniku, le ravnatelj je pre-

Domače vesti

Cetniska mati

Na novem pokopališču v Beogradu so včeraj popoldne pokopali četniško mater Stano Popović. Umrla je v visoki starosti, ukončila jo je peza štiri in osmestih let, ko je prej niso mogle streti nobene tegobe, nobene žrtve.

Mati vojvode Vuka... Pred 50 in več leti so sfrčali v zrak ogil bivalisti nasilnega paše v Sjenici. Ne toliko iz osebnega maščevanja kakor v opomin vsem onim, ki so mislili, da se lahko pota zgodovine nasilno presekajo. Tistega dne, ko so po Sjenici iskali krivce, se je čutil »krivega« tudi skromni prebivalec Sjenice, Aleksa Popović. Kakor kakšno leto prej Muhamed Jakovčević, ki je stal pred avstrijskim prekim sodom v Sarajevu v senci vešal, je tudi Aleksa Popović sladko priznaval, da je »njim kriva«. Z ženo Stano in s svojimi otroki je Aleksa Popović vendarle uspelo ponoči ubežati čez Javor in Ivanjico v Kragujevac, kjer so ga sprejeli za sedlarja v vojno-tehničnem zavodu. Umaknil se je z drugimi odličnimi sjenjskimi družinami, ki so se prav tako čutile »krive«.

Skromen je bil njegov zaslužek v Kragujevacu. Vzgojiti je bilo treba štiri otroke. Pa saj mu je bila v pomoč žena Stana. Poprijela je z njim za delo in poslala otroke v šole. Sama pa je na stečaj odprla vrata vsem, ki so iskali zaščite in prijazne besede. Vsem, ki so pribežali iz neovobojnih krajev v Kragujevac. Mnogo je delala mati Stana. Izšolala je hčerko, da se je poročila. Spravila je sinove na pošteno pot. Svojeega najdražjega sina Volna, četniškega vojvode Vuka, pa je darovala zgodovini.

V dobi četniških pokretov je zaslovela ime matke Stane. Njena hiša je bila vedno odprta četnikom in je zaslovela po takem gostoljubju. Za časa okupacije je mati Stana ostala v Kragujevacu. Mučili so jo, raziskovali njeno stanovanje. Toda njena pava, mirna in ponosna, je vtilvala tudi sovražničen spoštovanje. Strogo so ponovno-krat preiskovali njeno stanovanje, vendar je vse do smrti — zdi se izdihnila pri najmlajšem sinu v Beogradu — ohranila svoj dramsen revolver.

Njen sin Volja, sloveči vojvoda Vuk, ki je bil med najhbrabrejših, kar jih je kdaj štelo četništvo na slovenskem jugu, je padel na čelu svojega odreda leta 1916. na Kajmakčalanu. Njegovemu spominu je posvečena knjiga generala Varjačiča z naslovom »Borba z bombami, spominu snagega največjega junaka in največjega vodje med hrabrimi«. Ko je general Varjačič poslal svojo knjigo materi Stani, ji je zapisal: »V tem pogledu ste vi najsrčnejša mati, ki bo kakor druge junške žene zavezala svoje mesto v zgodovini, v znamenju hvaležnosti in spoštovanja.«

* Smrt vdove Pavla Radiča. Včeraj popoldne je umrla v Zagrebu po kratki in hudi bolezni v 56. letu ga. Ana Radičeva. Njena smrt bo bolesto odjeknila med vsem jugoslovanskim narodom, ker spominja na žalostne dogodke in težke dni naše države skupnosti. Bila je blaga žena, ki je žive la le za svojo družino.

* Novi grobovi. Po hudi bolezni je umrl v Ljubljani gospod Ivan Remiaš. Pogreb pokojnika bo v petek ob 14.30 z žal. — Za vedno je zapustil svoje dragage g. Ivan Golob, posestnik in avtoizvozeček.

drugačji ime in v celotni dodal šest vrtic, da je mogel z njimi utemeljiti izpremembo naslova igre iz »Pravice do življenja« v »Šopek krizantem«. Zato opozarjam kulturno javnost, da je gospod Telatko s tem izvršil literarno tatvino, ki je kazniva po zakonu o zaščiti avtorskih pravic. Kot dokaz resnice prilagam g. uredniku lastno-ročni rokopis te igre.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1940.

Emil Freilih

»FILOZOFSKA KNJIŽNICA«

Poleg zbirke »Vezana beseda« je ustanovila Slovenska matica novo zbirko svojih izrednih izdaj z naslovom »Filozofska knjižnica«. Pravkar razpoložljiva programatični prospekt, v katerem pravi med drugim: »Prav v naši dobi, prav nam samim, ki nas čimdalje bolj zajema vrtnec divjih strasti, v katerih tone vsaka razsodnost, je torej bolj kakor kdajkoli potrebno, da se za njo postavimo. Čemu, zakaj, kaj je smisel našega življenja, našega dejanja in nedejanja, kaj je pravično in prav kaj je nesnica, za katero velja živeti in umreti. Olajšati vsakemu izmed nas odgovor na ta vprašanja, pomagati vsakemu izmed nas pri oblikovanju samega sebe in s tem človeškega občutja bodočnosti, je naloga, ki se je postavila Slovenska matica, sicer s polno zavestjo o skromnosti sredstev, a tudi čistosti in vzvišenosti namena, ko se je odločila, da prične z izdajo posebne Filozofske knjižnice...«

»Filozofska knjižnica« bo izhajala v dveh zaporednih serijah. Prva serija z naslovom »Antična filozofija« bo izhajala v redakciji Antona Sovreta in je za zdaj zamišljena v petih knjigah: Predokratiki, Sokratiki, Posokratiki, Platon, Aristotel. Druga serija z naslovom »Nova filozofija« bo izhajala v redakciji univ. prof. dr. Borisa Furlana. V tej bodo izhajali izbori iz del filozofov: Bergson, Chamfort,

»Pogled bo v petek ob 14.30 z žal.« — »Poko-jnim blag spomin, žalostnim naše sožalje!«

* Poročka. V soboto sta se v ljubotemski župni cerkvi poročila hčerka pokojnega Joška Rajha gđ. Katika Rajhova z Mote in g. Ivo Kovač, absolvent farmacije, sin znanega nacionalnega župana g. Tomislava Kovača iz Strigove. Za priči sta bila brigadni general g. Mirko Rajh iz Osjeka in g. Derencin, živnozdravnik iz Čakovca. Mlademu sokolskemu paru naše čestitke!

* Vse, ki imajo »Svojce v tujini!« Narodni izseljenski odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22, obvešča vse one, ki imajo svoje sorodnike ali znance v Nemčiji, Franciji, Belgiji ali Nizozemski, da jim sporoče, naj imajo v redu vse svoje dokumente, predvsem tiste, ki se tičejo pridobitve pravic iz socialnega zavarovanja, da ne bodo v primeru potrebe ostali brez

naslov: UJDA, Zagreb, Jelačićev trg 1-III. Ta oglas očitno kaže, da so v Curihu za-res misljenja, da imamo pri nas zalogo mačih umetnikov, ki so zmožni nastopati na inozemskih odrih. Če se bo kdo na ta oglas odzval, mu želimo vso srečo!

* V Dubrovniku priredijo pomorsko raz-stavo. Te dni so se sestali predstavniki DUBA. Sklenili so, da bodo za letošnje praznovanje sv. Vlaho odprli veliko raz-stavo »Dubrovniško pomorstvo skozi sto-letja«. Istočasno bodo odprli v Knežjem dvorcu razstavo znamenitih zgodovinskih pomorskih dokumentov, ki so spravljani v dubrovniškem arhivu.

* Sočeda sta ubila zaradi 60 din. Ka-kor smo pred meseci poročali je Peter Retković doma sušil seno M. mo hiše sta prišla brata Nikola in Ivan Ziljak iz Ku-tine in med njimi se je razvil prepri za-radi 60 din, ki jih je baje Retković dol-goval Nikoli. Po kratkem orerekanju je Nikola pritekel na dvorišče in s kolom udaril Retkovića po glavi. Ze na teh le-žečega nezvestnega Retkovića sta brata Ziljaka tolkla s kolom in mu zada la oko-li 30 smrtnih udarcev. Za to tinaštvo sta bila te dni pred sodiščem obsodena vsak na 10 let robije.

* Tudi dekleta zaidejo med vlomilce. Subotnega popoldneja je prišla 9 mladih vlomilcev, med katerimi sta bili tudi dve de-klici. Prišli so jih v trenutku, ko so ho-teli izvršiti vlom v marof Vukov Sime. Vsi so bili maskirani. Pri zaslišanju so priznali, da so doslej že dvakrat vlomili in da so si z ukradenim denarjem nakupo-vali detektivske romane, alkoholne pijače in vstopnice za kinematograf.

* Precejšnje »vlatine« lea. V Slovenski Bistrici in okolici, posebno po bližnjem Pohorju so se zadnji čas nekateri začeli kar obrtoma baviti s tatvinami lesa. Tako je med drugimi prijavil lesni trgovec Nago-de iz Slovenske Bistrice, da so mu v eni zadnjih noči ukradli iz skladišča kar cel avto lesa. Orožniki so tatom na sledu in so nekaj lesa že našli v bližini skladišča, kjer so ga tatovi odložili. Najbrže so se bali, da bi se preveč nalceni avto polomil. Trgovec trpi okoli 5.000 din škode.

* Božičnih in novoletnih razglednic je letos založila Družba sv. Cirila in Metoda 8 vrst. Originale je izvršil, kakor običajno, akad. slikar g. Maksim Gaspari. CM druž-ba priporoča nakup in uporabo družbenih razglednic. Kljub višjim nabavnim stroškom, ni družba zvišala cene razgledni-cam; komad stane 1 Din. Naročila sprejema CM pisarna, Ljubljana, Beethovno-va 2.

* Varaždinci se že drsajo. Navel mraz, ki je nastopil zadnje dni, je v tistih kra-jih, kjer je še od nedavnih porjav sta la voda, pretvoril te mlake v drsališča. To priliko je izkoristilo varaždinsko so-to društvo in že zdaj začelo uriti svoje tek-movalce na ledu. Upamo, da se bomo tu-di v Ljubljani kmalu drsili. saj so pr-borniki drsalnega sporta tako rekoč pri nas doma.

* Zima zahteva žrtve. V vrbski bano-vini so pretekli dni kar naprej divjali snžni meteži. Prva njihova žrtve je bil banovinski cestar Šaban Pusić. Delal je kakor navadno na cesti, pa ga je zadel snegu, v katerem je omagal in zmrznil v snegu.

* Sejem v Sevnici. V petek 6. t. m. bo v Sevnici velik živalski in kramarski se-jem.

* Vrtarski odsek podružnice SVD Ljubljana-mesto ima jutri, v petek, ob 20. občini zbor v gostilni »pri Mraku«, Rimska cesta.

* Osebam, ki čez dan mnoge delajo in katerih živci ne prenesejo kave ali ruskega čaja, se priporoča le zdravi cvetlični čaj, naš pravi aromatični »EMONA« čaj. Z.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

naslov: UJDA, Zagreb, Jelačićev trg 1-III. Ta oglas očitno kaže, da so v Curihu za-res misljenja, da imamo pri nas zalogo mačih umetnikov, ki so zmožni nastopati na inozemskih odrih. Če se bo kdo na ta oglas odzval, mu želimo vso srečo!

* V Dubrovniku priredijo pomorsko raz-stavo. Te dni so se sestali predstavniki DUBA. Sklenili so, da bodo za letošnje praznovanje sv. Vlaho odprli veliko raz-stavo »Dubrovniško pomorstvo skozi sto-letja«. Istočasno bodo odprli v Knežjem dvorcu razstavo znamenitih zgodovinskih pomorskih dokumentov, ki so spravljani v dubrovniškem arhivu.

* Sočeda sta ubila zaradi 60 din. Ka-kor smo pred meseci poročali je Peter Retković doma sušil seno M. mo hiše sta prišla brata Nikola in Ivan Ziljak iz Ku-tine in med njimi se je razvil prepri za-radi 60 din, ki jih je baje Retković dol-goval Nikoli. Po kratkem orerekanju je Nikola pritekel na dvorišče in s kolom udaril Retkovića po glavi. Ze na teh le-žečega nezvestnega Retkovića sta brata Ziljaka tolkla s kolom in mu zada la oko-li 30 smrtnih udarcev. Za to tinaštvo sta bila te dni pred sodiščem obsodena vsak na 10 let robije.

* Tudi dekleta zaidejo med vlomilce. Subotnega popoldneja je prišla 9 mladih vlomilcev, med katerimi sta bili tudi dve de-klici. Prišli so jih v trenutku, ko so ho-teli izvršiti vlom v marof Vukov Sime. Vsi so bili maskirani. Pri zaslišanju so priznali, da so doslej že dvakrat vlomili in da so si z ukradenim denarjem nakupo-vali detektivske romane, alkoholne pijače in vstopnice za kinematograf.

* Precejšnje »vlatine« lea. V Slovenski Bistrici in okolici, posebno po bližnjem Pohorju so se zadnji čas nekateri začeli kar obrtoma baviti s tatvinami lesa. Tako je med drugimi prijavil lesni trgovec Nago-de iz Slovenske Bistrice, da so mu v eni zadnjih noči ukradli iz skladišča kar cel avto lesa. Orožniki so tatom na sledu in so nekaj lesa že našli v bližini skladišča, kjer so ga tatovi odložili. Najbrže so se bali, da bi se preveč nalceni avto polomil. Trgovec trpi okoli 5.000 din škode.

* Božičnih in novoletnih razglednic je letos založila Družba sv. Cirila in Metoda 8 vrst. Originale je izvršil, kakor običajno, akad. slikar g. Maksim Gaspari. CM druž-ba priporoča nakup in uporabo družbenih razglednic. Kljub višjim nabavnim stroškom, ni družba zvišala cene razgledni-cam; komad stane 1 Din. Naročila sprejema CM pisarna, Ljubljana, Beethovno-va 2.

* Varaždinci se že drsajo. Navel mraz, ki je nastopil zadnje dni, je v tistih kra-jih, kjer je še od nedavnih porjav sta la voda, pretvoril te mlake v drsališča. To priliko je izkoristilo varaždinsko so-to društvo in že zdaj začelo uriti svoje tek-movalce na ledu. Upamo, da se bomo tu-di v Ljubljani kmalu drsili. saj so pr-borniki drsalnega sporta tako rekoč pri nas doma.

* Zima zahteva žrtve. V vrbski bano-vini so pretekli dni kar naprej divjali snžni meteži. Prva njihova žrtve je bil banovinski cestar Šaban Pusić. Delal je kakor navadno na cesti, pa ga je zadel snegu, v katerem je omagal in zmrznil v snegu.

* Sejem v Sevnici. V petek 6. t. m. bo v Sevnici velik živalski in kramarski se-jem.

* Vrtarski odsek podružnice SVD Ljubljana-mesto ima jutri, v petek, ob 20. občini zbor v gostilni »pri Mraku«, Rimska cesta.

* Osebam, ki čez dan mnoge delajo in katerih živci ne prenesejo kave ali ruskega čaja, se priporoča le zdravi cvetlični čaj, naš pravi aromatični »EMONA« čaj. Z.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

Francišanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska

Iz Celja

— **Ljudsko veselešče**, v ponedeljek 9. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole predsednik društva »Pravnik« univ. prof. dr. Metod Dolenc iz Ljubljane o temi »Naša narodna pesem in pravna zgodovina«. Opozorjamo na to zanimivo in poučno predavanje.

— **Slikarska razstava prof. Alberta Sirk**. Znanj celjski akadem. slikar prof. Albert Sirk priredi od 15. do 27. t. m. v dvorani Mestne hranilnice v Celju razstavo svojih del iz začne dobe.

— **Koncerta »Trboveljskega slavčaka«** ne bo. Neki list je sporočil, da bo »Trboveljski slavček« koncertiral v soboto 14. t. m. v dvorani Ljudske posojilnice v Celju. Kakor smo informirani, koncerta ne bo.

— **Umrlj je v torku na Dunaju v starosti 76 let celjski zdravnik, sanitetni svetnik g. dr. Gregor Jesenko**. Pokojni je bil odlični kirurg in internist. Mnogo let pred vojno je bil imenovan za šefa primarne javne bolnišnice v Celju in je vodil bolnišnico tudi še nekaj časa po prevratu, narkar je stopil v pokoj in se posvetil izključno privatni praksi. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, svojem naše sožalje!

Mladim materam in ženam primore po čeških nosečnostih naravnega Franja Josefa grenčica — najpomembnejše že v malih količinah od rednega delovanja črevesja. Reg. S. br. 15485/35

— **Pridite po knjige Vodnikovih družbe** čimprej v podružnico »Jutra« v Kocenovi ulici! Knjige dobijo tudi oni, ki doslej še niso bili člani.

— **Samo ta teden je še čas**, da obnovite srečke drž. razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

— **Tuški prileti, umrljivost in brezposelnost**. V novembru je obiskalo Celje 1244 tušev (1157 Jugoslovenov in 87 inozemcev) nasproti 1332 v oktobru in 918 v lanskem novembru. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 39 oseb in sicer 15 v mestu in 24 v javni bolnišnici. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 400 brezposelnih (214 moških in 186 žensk) nasproti 388 (182 moških in 201 žensk) dne 20. novembra.

— **Nakaznice za petrolej** bodo dobili upravičeni reflektanti v petek 6. t. m. in soboto 7. t. m. od 9. do 12. dopoldne v socialno političnem oddelku mestnega poglavarstva, soba št. 30. Interesanti naj prinesejo s seboj delavske oziroma družinske knjižice zaradi podatkov o številu družinskih članov.

— **Vlpi v Liscab**. Te dni je nekdo vložil v stanovanje veleposelnika Lihna v Liscab pri Celju in ukradel iz sobe 5.000 din. Policija je storila na sledu.

— **Arretacija**. V Mariboru so aretirali 27letnega ključavničarskega pomočnika Florijana Miklavčiča, ki je v zadnjem času ogroževal v Celju šest oseb za večje in manjše zneske. Miklavčič je nastopal pod različnimi imeni, se izdal za železniškega uradnika, magistratnega uradnika ali za uradnika OAUZ in pod pretezo, da bo dobil premoženje, jabolka in drugo blago, izvalil strankam denar. Miklavčiča so prepeljali v Celje in izročili sodišču.

Iz Maribora

— **Naša meja je prirsčno proslavila** 1. december. Iz Spodnje Kungote nam poročajo o lepi proslavi praznika zedinjenja. Po cerkvenem opravilu so se Kungotani zbrali v sili kjer so prisostvovali proslavi tudi vrli pesniški gasilci s starejšo gasilsko župo Maribor levi breg g. S. Kranjcem in poveljnikom g. Purgarjem na čelu. Prirsčne deklaracije naših obmejnih šolskih otrok so zelo povzdignile potk-proslave, topi spominski govor šol. upravitelja Košutnika pa je vzvzdolžil navzoče k poglavitnemu domoljubu.

— **Povprečna novembrska temperatura** je bila v Mariboru 6,7°C, povprečna maksimalna 10,7, povprečna minimalna 2,0°C. V desetih novembrskih dneh je bila temperatura pod ničlo. Najmrežji dan je bil 5. november s 18,7°C najvišje pa 9. november s 4,6°C pod ničlo. Mesečna višina padavin je dosegla 55,9 mm.

— **Dobro študentsko sree**. 194 šolskih otrok v Studenčih je v letošnji zimi nujno potrebnih pomoči. 71 jih prosil za čevlje, ostali za obleke, perilo in šolske potrebščine, posebej še 158 otrok za mleko in kruh, ki jim ga je delala vsako leto med odmorom dijaška kuhinja. Da se zagotovijo potrebna denarna sredstva za mleko in kruh, organizira odbor za zimsko pomoč revni deci na študentskih šolah za 7. t. m. ob 19. uri v Sokolskem domu poseben večer, ki ga bo dobro študentsko sree izdatno podprlo. Za kritje ostalih izdatkov so že prispevali študentska občina, Rdeči križ in krajevni šolski odbor.

— **Miklavž Sokolom in prijateljem Sokolstva**. V nedeljo 8. t. m. bo miklavževanje plesne šole matičnega Sokola pod vodstvom plesnega učitelja g. Simončiča. Nastop Miklavža z razkošnim spremstvom ob pol 10. uri. Nastop je namenjen članom matičnega Sokola in prijateljem Sokolstva.

— **Iz Studencev**. Drevo ob 19. bo predaval v študentski ljudski univerzi banovinski arhivar prof. Franjo Baš o pomenu 1. decembra. Ob tej priliki nastopijo tudi pevci študentske deške osnovne šole.

— **Razpored pridobivanja in davka na poslovnih promet**. Po razpisu davčne uprave za mesto Maribor je razpored pridobivanja in davka na poslovnih promet razgrnjen na javni ogled davčnim zavezancem pri davčni upravi, soba št. 5, v času do 11. t. m.

— **Mleko po tri dinarje**. Mlekarnice, ki prodajajo mleko v mestu so sporazumno podražile mleko na tri din za liter. Ponekod ob periferiji ga še prodajajo po 2,50 din.

— **Iz učiteljske službe**. Na tezenski šoli je nastopila službo učiteljica Blanka Špešova, ki je bila premeščena iz Hoč.

— **Zaprta šola**. Ze delj časa je zaprta četrti deška osnovna šola v Gosposveti ulici. Mladina nima pouka. Pokvarila se je napeljava centralne kurjave, ki jo popravljajo.

— **Domačija je zgorela**. V Veliki Varnci pri Sv. Andrežu je pogorela hiša poselnika Jozefa Mercja. Zgoreli so tudi poljski pridelniki škode je okoli 80.000 din. Vzrok požara ni znan.

— **Zeparirko nadlega**. Zasebnica Marija Zavričova iz Loške ulice je na trgu kupovala razne potrebščine. Ko je hotela plačati, je opazila, da ji je izginila črna usnena denarnica, v kateri je bilo 200 din. Policija poizveduje za držnim žeparjem, ki zadnji čas zelo vzemirja mariborske gospodinjice.

— **Skrivnostni viničar se pojavlja** v zadnjem času pri mariborskih gospodinjah. Pravi, da je doma iz Kamnice in da prodaja zelo poceni jabolka in vino. Kasira denar že vnaprej. Nasedla mu je tudi Marija Hirsunglova s Koroske ceste, potem ko je zamažala čaka na vino, in je stvar prijavila policiji. Priporočila se mariborskim gospodinjam opreznost, ker bo skrivnostni viničar polizkal svojo sepaško srečo tudi še drugod.

— **Razbojništvo sredi mesta** pri belem dnevu. Mimolodci so prisostvovali za nekaj trenutkov razburjenemu dogodku. Pri belem dnevu, ki je promet na Aleksandrovi cesti najživahnjejši, je planil v bližini frančiškanske cerkve mlajši moški proti posetnici Ani Kuharjevi. Zgrabil je za njeno ročno torbico, v kateri je bilo 79 dinarjev drobiža, ter ji jo iztrgal iz rok.

Gospodarstvo

Naš klirinški dolg v Nemčiji je narasel na 940 milijonov din

Ze prejšnji teden smo navedli razloge, ki so dovedli do tega, da smo postali v kliringu z Nemčijo hudo pasivni, med tem ko smo imeli prej vedno znatne klirinške terjatve. Izredno velika plačila starih faktur od strani naših uvoznikov in povečan uvoz zaradi izkoriščanja starega, precej nižjega klirinškega tečaja, vse to je povzročilo, da je nastal znaten saldo našega dolga, ki je znašal ob koncu oktobra 744 milijona mark, dne 22. novembra pa je narasel na 844 milijona mark. Po najnovšem izkazu o stanju klirinških računov ob koncu novembra pa je saldo našega dolga znova narasel na 940 milijona mark. Tako da smo bili ob koncu novembra Nemčiji dolžni v kliringu 58,51 milijona mark, kar predstavlja po starem nižjem klirinškem tečaju (14,80) 866 milijonov dinarjev. Če še upoštevamo naš dolg v kliringu s češko-moravskim protektoratom, ki se je v minulem tednu le nebiestno zmanjšal za 1,2 na 50,0 milijona Kč (75 milijonov din), tedaj vidimo, da znaša ce-

Spremembe pri Splošnem jugoslovenskem bančnem društvu

V ponedeljek je bila v Beogradu izredna skupščina delničarjev Splošnega jugoslovenskega bančnega društva, na kateri je bilo sklenjeno, da se zviša delniška glavnica te banke od 60 na 100 milijonov din. S tem je obnovljena delniška glavnica, ki jo je imela banka do leta 1934, ko je bila v zvezi z reorganizacijo znizana na 60 milijonov.

Na glavni skupščini je prišlo tudi do spremembe v upravi. Kakor je znano, je Splošno jugoslovensko bančno društvo nastalo iz prejšnjih podružnic dunajskega Bankvereina. Znatno del glavnice je zaradi tega v rokah dunajske banke Kreditanstalt-Bankverein in Češke Unionbanke v Pragi, deloma pa sta na banki zainteresirani tudi Société Générale de Belgique in Basler Handelsbank. V zvezi s spremembami pri Češki Unionbanki in pri banki Kreditanstalt-Bankverein je Splošno jugoslovensko bančno društvo pršlo v interesno sfero nemških vebank Deutsche Bank in Dresdner Bank.

Te spremembe so prišle do izraza v novo izvoljenem upravnem svetu. Za predsednika je bil izvoljen Fran Neuhausen, nemški generalni konzul v Beogradu, podpredsednik je ostal dr. Josef Joham, ravnatelj banke Kreditanstalt-Bankverein na Dunaju; za člane uprave pa so bili izvoljeni: Herman Abs, ravnatelj Deutsche Bank v Berlinu, Nikola Berković, prvi direktor Zemaljske banke za Bosno in Hercegovino, dr. Ludvik Fritscher, ravnatelj banke Kreditanstalt-Bankverein na Dunaju, dr. Emil Müller, ravnatelj Basler Handelsbank v Curihi, dr. Hans P. Dr. ravnatelj Dresdnerbanke v Berlinu, dr. Guido Schmidt, ravnatelj podjetja Hermann Göring-Werke v Berlinu, Jakob Söngen, svetnik nemške Reichsbanke v Beogradu, Drazan Tomljenović, ravnatelj Juvanića k. d. v Beogradu in Tarsa'ski Zdravkovič, trgovec v Beogradu. Iz upravnega sveta je izpadlo 5 dosedanjih članov, med njimi dr. Ivo Benković iz Ljubljane.

Iz nadzorstvenega odbora je izpadel dr. Adolf Kanitz na njegovo mesto pa je prišel odvnetnik Bora Ponović iz Beograda. Ostali člani nadzorstvenega odbora so: Pavle Mijatović (predsednik) Bora Ponović, Jovan D. Krmanović, Nikola Numan, vsi iz Beograda in Georg Tangelor iz Dunaja. Po izvršnem povišanju delniške glavnice bo Splošno jugoslovensko bančno društvo največja banka z nemškim kapitalom na Balkanu. Banka ima, kakor znano sedež v Beogradu in Zagrebu ter podružnice v Ljubljani in Novem Sadu.

Povečanje hidrocentrale v Tacnu

Povečanje jakosti od 676 na 2856 konjskih sil.

Tvrška I. Česenj, elektrarna v Brodu pri Tacnu je zaprosila bansko upravo za podelitev vodopadnega dovoljenja za razširjenje svoje obstoječe vodne naprave odnosno hidrocentrale v Brodu pri Tacnu. Postaviti namerava poleg obstoječih dveh turbin še dve večji. Ta hidrocentrale, ki oddaja ves svoj električni tok mestni elektrarni v Ljubljani, je sedaj koncesionirana za izrabo vodne količine 24 kub. m na sekundo (2x12) pri padcu 3,4 m, torej za bruto jakost 1088 konjskih sil.

Razširjenje naprav bi obstajalo v tem: 1. da se izkoristi ves sedaj pri hidrocentrali razpoložljivi padec, ki se je zaradi poglabitve savske struge povečal od prvotnih 3,40 na 4,42 m; 2. da se postavita dve novi turbini, ki bosta pri padcu 4,75 m in pri skupni vodni količini 42 kub. m na sekundo (vsaka po 21 kub. m) izkoriščali bruto jakost 2660 konjskih sil (vsaka turbina po 1330). Bruto jakost povečane naprave bo znašala pri devetmesečni vodi 56 kub. m na sekundo in pri padcu 4,42 (pri obstoječih dveh turbinah) odnosno 4,75 m (pri obeh novih turbinah) skupaj 3484 konjskih sil, neto jakost pa bi znašala 2856 konjskih sil, od katerih bi odpadlo na obstoječi turbini 676 konjskih sil, na novi turbini pa 2180 konjskih sil.

Zaradi večje izrabljene vodne količine bo potrebno razširjenje in vtočne naprave

Trenutek zatem je pograbil tudi torbico za nakup živil ter z obema torbicama stekel po Aleksandrovi cesti. Kuha jeva je klicala na pomoč, ljudje so hiteli skupaj, da ji pomagajo. Storičec jo je urnih krač ucvril čez cesto. Prišel se je lov za držnim razbojnikom, stražnik je pihel za njim s kolesom in ga zajel. Pri zaslišanju je arotiranec izpovedal, da se p.še Oto Lesjak. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, je odgovoril, da si je hotel zagotoviti obstanek in denarna sredstva za čez zimo. Izročili so ga sodišču.

— **Kri je tekla v št. Iju**. Še neizsledeni napadalci so navlaili na 37letnega zidarja Ivana Grajfernerja iz Košakov in ga ranili na več mestih. Tudi uho bi mu bili skoraj porezali. Grajfernerja, ki je bil ves oblit s krvjo, so prepeljali v bolnišnico. Za napadalce poizvedujejo.

lotni naš klirinški dolg v Nemčiji po starem tečaju računano 941 milijona dinarjev.

Občutno se je v zadnjem času povečal tudi naš klirinški dolg v Madžarski, ki je v prejšnjih štirih tednih narasel od 17,8 na 72,6 milijona din, v zadnjem tednu novembra pa se je ponovno povzpela na 79,1 milijona din. Tudi naš klirinški dolg v Turčiji se je ponovno dvignil od 18,0 na 19,1 milijona din, zmanjšal pa se je naš klirinški dolg v Slovaški od 28,3 na 25,7 milijona Ks.

Naše klirinške terjatve v Italiji, ki so se v prejšnjem tednu povečale na 32,2 milijona din, so v zadnji četrtini novembra naglo nazadovale na 14,9 milijona din. Naše terjatve v kliringu z Bolgarijo so nebiestno nazadovale na 1,77 milijona din, naše terjatve v Franciji pa na 6,2 milijona frankov, med tem ko so ostale naše terjatve v francoskih kolonijah na nespremenjeni višini 3,0 milijona frankov.

Iz dovodnega kanala, med tem ko ni nameravano zvišanje gornje vodne gladine. Za iztok izpod turbin sta v načrtu dve alternativni: 1. da se zgradi posebni kanal, ki bi se iztekal približno 90 m pod banovinskim cestnim mostom v Tacnu; 2. da se uporabi že obstoječi odtok nad mostom pod starima dvema turbinama, tako da bi se kanal poglobil in bi se v tem primeru izvedlo zavarovanje obrežja in podpornikov mostu.

O tem načrtu je kraljevska banska uprava na osnovi § 17. zakona o izkoriščanju vodnih sil odredila krajevni ogled in razpravo na mestu samem, ki bo v petek 20. decembra in po potrebi še naslednje dni s sestankom komisije pri hidrocentrali v Tacnu ob pol 9. dopoldne. Načrti so interesantom na vpogled pri sreskem načelnstvu v Ljubljani (tehnični oddelek, Vrazov trg) in pri upravnem oddelku kraljevske banske uprave.

Stanje Narodne banke

Najnovjši izkaz Narodne banke od 30. novembra zaznamuje zaradi ultima povečanja obkta bankovcev, in sicer za 421 na 13.363 milijonov din (lani 9163). Obveznosti na pokaz so se istočasno zmanjšale za 1754 na 3063,7 milijona din (lani 1929,9); predvsem so se skrtili žirovni računi za 203,9 na 1110,5 milijona din (1056,7).

Zlata podlaga se je v zadnji četrtini novembra ponovno povečala za 31,8 na 2594,0 milijona stabilizacijskih din (lani 1987,8) v stvarni vrednosti 4150,4 milijona din. Tudi devize, ki se ne vstejejo v podlago, so narasle za 22,5 na 611,1 milijona din (588,9) med tem ko je zaloga kovancev nadalje zelo nizka in je v minulem tednu nazadovale za 8,6 na 185,9 milijona din (349,0).

Menična in lombardna posojila so narasla za 25,2 na 1827,5 milijona din (lani 2559,9); pri tem je zabeležiti znatno zmanjšanje lombardnih posojil za 98,1 na 112,3 milijona din pri istočasnem povečanju meničnih posojil za 123,3 na 1715 milijonov. Eskont bonov za narodno obrambo se je ponovno povečal za 251 na 6298 milijonov.

Glede na stvarno vrednost zlate podlage je znašalo 30. novembra zlato kritje obkta bankovcev in obveznosti na pokaz 25,26 odstotkov.

Gospodarske vesti

— **Promet naših ladij z Zedinjenimi državami**. Objavili smo že opozorilo izvoznikom blaga v Severno in Južno Ameriko, po katerem naj zainteresirani prijavijo direktorju za zunanjo trgovino količine blaga, ki jih nameravajo izvoziti v Ameriko, ker bo direktorja organizirala prekomorski izvoz. V tej zvezi poroča zagrebška industrijska zbornica, da bodo nektere naše ladje odplule v Ameriko in da bodo na povratku iz Amerike vozile tovar za našo državo. Zbornica poziva interese, naj se obrnejo neposredno na Dubrovniško paroplovstvo d. d. v Dubrovniku in pa paroplovno podjetje Evgen Matković v Splitu.

— **Sestanek jugoslovensko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora** bo šel v januarju. Pri zadnjem zasedanju jugoslovensko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora, ki je bil letos v juliju v Rimu, je bilo predvideno, da se bo ta odbor v jeseni sestel v Beogradu. To jesensko zasedanje je bilo ponovno odloženo, ker so bili člani obeh delegacij zanoseni pri drugih pogajanjih. Sedaj poročajo iz Beograda, da se letos ta odbor ne bo mogel sestati in da je sestanek predviden za prvo polovico januarja prihodnjega leta, in to verjetno v Beogradu.

— **Netočne vesti o povišanju klirinškega tečaja italijanske lire**. Nedavno so nekateri listi objavili informacijo, da zahteva Italija povišanje tečaja italijanske lire in da bo to vprašanje predmet razgovorov o priliki bivanja prvega viceguvernerja Narodne banke dr. Belina v Rimu. V zvezi s temi vestmi poročajo iz Beograda da to vprašanje ni aktužno in da Italijanski merodajni činitelji niso postavili nobene zahteve po zvišanju klirinškega tečaja za lro, ki ostane tudi v bodoče na dosednji višini 2,28 din za eno lro.

— **Direkcija za zunanjo trgovino je zopet dovolila izvoz debelih svinj**. Kakor je znano, je direktorja za zunanjo trgovino v

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSCAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NEČISTOSTI KOŽE PRI OTKRILIH IN ODRSLIH. NAGLO SUŠI ODŽNOJA ALI MOKRENA OPALJENO IN ODRGNETO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA ŠKATLICO.

zaščito domačega trga ob koncu oktobra ustavila izvoz debelih svinj, in sicer za mesec dni po pričetku decembra. Sedaj poročajo iz Beograda, da je direktorja znova dovolila, da se izvažajo svinje v normalnem obsegu.

— **Sporazum glede izvoza kornu v Nemčijo**. O priliki zasedanja jugoslovensko-nemškega stalnega gospodarskega odbora so bili dočeni kontingenti za naš izvoz kornu v Nemčijo za tekoče gospodarsko leto. Obenem je bilo sklenjeno, da bo cena za kornu določena nenosredno, preden se bo prišel izvoz. Po informacijah iz Beograda je te dni Prizad s posebno nemško delegacijo dosegel sporazum o ceni za to kornu. Cena je določena za prvo tranšo izvoza v prihodnjih treh mesecih, t. j. do konca februarja. Po beograjskih informacijah je dosežen sporazum glede cene zadovoljiv.

— **Naši kontingenti za izvoz le'a v Švico**. Po obvestilu direktorja za zunanjo trgovino so za naš izvoz gozdnih proizvodov v Švico predvideni naslednji kontingenti: mehki celulozni les 5000 ton, drva od mehkega lesa (žagarski odpadki) 10.000 ton, bukovski hlodi 3000 ton, hlodi ostalega listnatega drevesja 2000 ton, rezana hrastovina 10.000 ton, rezani les ostalega listnatega drevesja 10.000 ton, mehki rezani les 15.000 ton, furnirji 1000 ton, bukovce vezane plošče 1000 ton, nebeljena celuloza 3000 ton in bukovci železniški pragovi 10.000 komadov. Naš izvoz okroglega bukovkega lesa in okroglega lesa od ostalega listnatega drevesja je vezan na istočasni izvoz naših furnirjev in vezanih plošč. Glede izvoza lesnega oglja in drv bodo še naknadna pogajanja.

— **Iz trgovinskega erisgra**. Vpisala se je nastopna tvrdka: Avtoprometna družba z o. z. v Ljubljani (osnovna glavnica 200.000 din, od tega plačano v gotovini 131.875 din, ostanek 68.125 din pa so vnesli družabniki kot bivši člani zadruge na svojih opravih deležih; poslovalje inž. Tomo Knez, industrijer v Ljubljani, in Jurij Verovšek, veletrgovec v Ljubljani; prokurist Milan Verovšek, uradnik Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani). — **Pri Celjski posojilnici d. d. v Celju** je zaradi smrti izbrisan član upravnega sveta dr. Gvidon Serneć, vpisan pa novozvoljeni član upravnega sveta Janko Serneć, predsednik okrožnega sodišča v pok. v Mariboru. — **Pri Ruški tekstilni industriji F. Vlač** je voljen kot prokurist Oton Stodulka, uradnik v Rušah.

— **Naredba o podaljšanju prehodnih določb k naredbi o kontroli izvoza lesa in gozdnih proizvodov**, po kateri se dosednji režim prehodnih določb podaljša do 31. decembra, je objavljena v »Službenih novinah« od 3. decembra in je s tem dnem stopila v veljavo.

Borze

4. december

Na beograjski borzi so danes notirali grški boni nespremenjeno 41,65 — 42,35. Tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po tečaju 55 din za do'ar.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je vojna škoda pri priznani tendenci trovala po 446,50 (v Beogradu je bil promot po 447,50). Zaključki so bili v 7% investicijskem posojilu po 99 in v delnicah Trbovelske po 370 — 375.

DEVIZE

Ljubljana, Oficelni tečaji: London 174,57 — 177,77. New York 4125 — 4185. Curih 1028,64 — 1038,64. Tečaji na sv. bodnem trgu: London 215,90 — 219,10. New York 5480 — 5520. Curih 1271,10 — 1281,10.

Curih, Beograd 10. Pariz 8,80. London 15,60. New York 431. Brise' 69,25. Milan 21,7250. Madrid 40. Amsterdam 22,50. Berlin 172,50. Stockholm 102,75. Oslo 98,75. København 83,50. Sofia 4,30. Lisabona 17,24. Budimpešta 85. Atene 3,00. Carigrad 3,3750. Peking 2,15.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: V. jna škoda 446 — 447 (446,50). 4% agrarne 57 den. 4% severne agrarne 52 bl. 6% belgiške 77 den. 6% dalm. agrarne 70,50 den. 6% šumške 71 bl. 7% stabiliz. 95 den. 7% invest. 99 — 99,50 (99). 7% Sellman 101 den. 7% Blair 94,50 den. 8% Blair 111 den. 7% delnice: Nar. banka 6400 den. PAB 193 den. Trboveljske 370 — 375 (370 — 375). Sečera V. l. Bečerec 700 den. Brnava V. l. škoda 447 — 447,50 (447,50). 4% severne agrarne 51 — 51,50 (51,25). 6% belgiške 77 — 77,50. 6% dalm. agrarne 71 — 71,50 (71,25). 6% šumške 70,50 — 71,25. 7% invest. 99,50 den. 7% Sellman 101 den. 7% Blair 95,50. 8% Blair 101,50 den. Narodna banka 6500 — 6800 (6500). PAB 199 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 4. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 89,625, za maj 87,125, za julij 82,75; kornu: za dec. 61,50, za maj 60,75, za julij 60,875.

+ **Novosadska blagovna borza** (4. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: za januar velja ok. 800000 cene oc. 320000. Oves: beški sremaki 320 — 322,50. Rž: beška 342,50 — 345; ben. 340 — 342,50. Ječmen: beški in sremaki 357,50 — 360; pomladni 412,50 — 417,50. Moka: franko milin v dunavski ban: krušna moka 358. Otrobi: franko milin brez skupnega davka in vrec 180. Beški in sremaki beki brez vrec 445 — 450.

Obiave

Iz Izvirje koroških borov. Danes ob 16. bo pokopani v škofji Loka naš redni član, tovariš dr. Tone Jamar. Vabimo tovariške, da spremlijo pokopno tovariško-zdravniško, ki je naša bolečina našim soborcem za časa osvoboditve naših bojev, na njegovih začetkih poti. Pričržitje se delegacija, ki očitno iz Ljubljane v vlakom ob 14.45. — Glavni odbor.

Sokol I. Ljubljana - Tabor priredi danes ob 17. v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru Miklavževanje za deco, z

naslednjim sporedom: 1. Deklica poje Miklavžu. 2. Rajanje nebeskih krištev v predvorju nebes. 3. Nastop skratov dolgo-bradcev. 4. Nastop sokoličev. 5. Rajanje sokoličev. 6. Kaznovana malopridneža v plesu s parkljem. 7. Miklavževi pomagači: pisarček, vratarček, gospodarček in poštarček naznanjajo prihod Miklavža. 8. Prihod Miklavža s spremstvom angelov in parkljev. 9. Razdelitev daril. Vstopnina: sedeli din 5, stoječi din 2, otroci v spremstvu staršev din 1. Darila se sprejemajo od 9. do 16. popoldne v ženski garderobi na Taboru (vhod nasproti vojašnice).

Sokoljsko društvo Ljubljana III. priredi Miklavžev večer za mladino v četrtek ob 6. večer. Darila se sprejemajo v četrtek od 10. do 12. in od 14. do 18. popoldne. Sokol Ljubljana-Šiška priredi danes ob 18. v dvorani Sokolskega doma miklavževanje za deco. Pester spored bo gotovo zadovoljil vse. Darila se sprejemajo od 14. dalje v Sokolskem domu. (—)

Sokol Ježica bo imel miklavževanje v četrtek 5. decembra ob pol 19. za svojo in ostalo mladino. Darove bodo sprejemali od 15. naprej V soboto 7. decembra ob 20. bo Miklavžev večer za o'rasle ob 20. Oddajanje darov od 15. naprej.

Kljo jugoslovenskih sester, podružnica v Kranju priredi v soboto 7. t. m. ob 15. v dvorani deželne ljudske šole božičnico za revno šolsko mladino. Dobrotniki in prijatelji društva vijočno vabljeni. (—)

Mestna ženska

Najhujša zima v zadnjem stoletju

Naraščajoč mraz od novembra do konca februarja — Spomladi so bila drevesa gola in črna...

Te dni je preteklo pol stoletja, od kar se je začela najbolj mrzla in najdaljša zima v zadnjih sto letih. To je bila zima 1890.-91., najhujša po »velikih zimah 1829-30., ki velja za

eno najslabših v vsem zadnjem tisočletju.

Od 25. novembra 1890. do konca aprila 1891. je trajala ta zima na vsej severni polobli tja do Severne Afrike.

Se 24. novembra je bilo v večjem delu Srednje Evrope mlo vreme s temperaturo kakšnih 12 stopinj nad ničlo. Toda dan nato se je veter zasukal. Ob ostrim, ledenem severovzhodniku je začelo snežiti. Z 26. novembra je padlo živo srebro na 8 do 9 stopinj pod ničlo, 27. novembra je vladal že mraz 9 do 11 stopinj pod ničlo, potem je mraz ob stalni snežni odeji še nadalje naraščal in je trajal skoraj

brez presledka do konca februarja.

Le ob kakšnem posameznem dnevu se je dvignil toplomer na nekoliko stopinj nad ničlo. Najhujši mraz je bil okrog 20. januarja, ko so v posameznih krajih izmerili celo 35 stopinj pod ničlo. Vsa švicarska jezera so n. pr. tedaj debelo zaledenela, celo ženevsko jezero je bilo prvič po l. 1830. spet pod ledno skorjo. Isto je bilo z Donavo, Renom, Rodanom in drugimi velikimi srednjeevropskimi rekami, ki jih je bilo mogoče

prečkati s težkimi vozili.

Ledna skorja na Curiškem jezeru je bila še konec februarja 30 cm debela in je razpokala šele 20. marca.

Značilen za to hudo zimo je bil stalni visoki zračni tlak, zlasti v februarju, ki

se je ob veliki suši in ostrim mrazom ponasal z nenavadno mnogo sonca. Zavoljo abnormalnih vremenskih prilik je začela znova razsajati hripa po vsej Evropi, in sicer po tridesetletnem premoru.

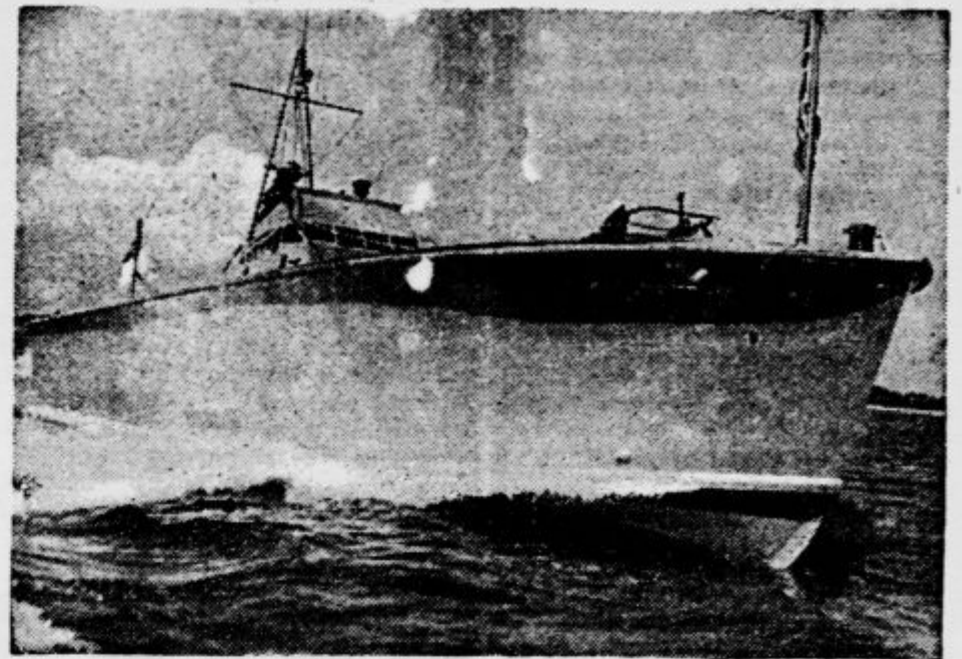
Šele v začetku

marca je nastopila jugovina in skoraj tri tedne je bilo vreme mlo. A baš na dan koledarskega začetka pomladi se je zima vrnila in je zavladala še za nadaljnjih šest tednov. Povsod je bila debela snežna odeja, temperatura je bila stalno znatno pod ničlo. Ko je konec aprila

mraz končno popustil,

so bila še vsa drevesa črna in gola kakor sredi zime. Šele 30. april je s temperaturo 16 do 20 stopinj prinesel prvi pomladanski dan.

Borbeni čoln angleške vojne mornarice

med vožnjo v Rokavskem prelivu

Predor med Španijo in Francijo

Pri Vielli v španski provinci Leridi gradjo predor, s katerim bodo Aransko dolino, ki je bila doslej odprta samo proti Franciji, zvezali z ostalo provinco. Dela, ki so se začela že pod diktaturo Prima de Rivera, se bodo končala te dni, delavci, ki delajo na obeh straneh predora, se pri delu že različno slišijo.

Kanada in vojna

Vojni minister Kanade je te dni izjavil, da ima Kanada zdaj pod orožjem toliko vojaštva kakor v minuli svetovni vojni. Zračne sile Kanade štejejo trenutno 2400 častnikov in 30.000 moč. Drugi del zračnih sil, ki sestojijo iz borbenih oddelkov, bo še ta mesec odpotoval na Anglesko ter bo nastopil aktivno službo. V prvem letu sedanje vojne britskega imperija so kanadski vojni izdatki presegli celokupno vsoto izdatkov svetovne vojne.

Podmaršal v ujetništvu

Angleški letalski podmaršal Tudor Boyd, ki je moral pristati v Italiji ter se nahaja zdaj tam v vojnem ujetništvu

Maršal Čangkajšek

popularni kitajski vojskovodja, ki je izvojeval v zadnjem času pomembno zmago nad japonsko vojsko

Letalo na stisnjen plin

Italijanski izum brez motorja in propelerja

Kakor smo kratko že zabeležili, je zgradil italijanski letalec Mario De Bernardi nov tip letala, katerega bodo italijanske tvornice Caproni začele zdaj izdelovati v serijah. Iz podatkov, ki so na razpolago, je mogoče presoditi, da bo izum de Bernardija velikega pomena za vojno. Letalo nima motorja, niti propelerja, marveč ga žene po zraku poseben sistem notranje reakcije na osnovi stisnjene plina. Ta si-

stem je prav za prav izum inženjerja Campinija. De Bernardi mu je dal samo konkretno obliko. Več o tem Italijani iz razumljivih razlogov ne morejo povedati, vendar pravi »Corriere della Sera«, da se s tem letalom začnejo nedvomno nova doba moderne aviacije. Novo letalo bo posebno dragoceno za polet v stratosferi. Aeroplani de Bernardijevega tipa bodo izdelovale izključno tvornice Caproni.

Puščava bo dajala bombaž

Prekop od Amu-Darje v puščavo Kara-Kum

Kakor poročajo iz Moskve, se bo v najkrajšem času začelo delo na prekopolu, ki bo napeljal vodo iz reke Amu-Darje v obupno peščeno puščavo Kara-kum. Prekop bo dolg 180 km ter bo držal od mesta Burdalka v Turkmeniji do vasi Karakulj v Uzbekiji republik. Delo bo zelo težavno zaradi številnih izsušenih slanih jezer, ki se jih bo moral prekop ogniti, da napelje vodo na suha, toda izredno rodovitna tla pri Karakulju.

Pri delu bo zaposlenih 100.000 delavcev, ki bodo morali izkopati okoli 8 milijonov kubičnih metrov peska, zemlje in kamenja. Delo se je začelo 1. decembra ter so doslej že izvršene vse potrebne priprave. Organizirana je služba, ki bo delavcem dovažala in donosala hrano in vodo. V to svrhu je zbranih preko 2000 tovornih velblodov. Voda iz prekopa bo namakala 43.000 hektarov izvrstne zemlje, ki bo posejana pre-

težno z bombažem. Na nekaterih mestih bo delo izredno težavno, ker se pravokotno na črto prekopa vlečejo deloma griči, deloma globoke kotline, ki jih bo treba prekopati, odnosno zasuti.

Beda med angleškimi begunci

Ljudje, ki so morali zapustiti svoje domove v Coventryju, Birminghamu, Southamptonu, Plymouthu in drugod, so sebi in londonski vladi v veliko breme

Nemški listi poročajo, da se je po zadnjih napadih nemških bombnikov na Srednjo Anglijo problem beguncev za angleško vlado še poostiril. Že po prvih napadih na London so bili vsi razpoložljivi kraji v bližnji in daljni okolici prenapolnjeni z begunci iz prestolnice, tako da so nastale težave glede evakuacije ubožnega prebivalstva iz londonskega East Enda. Veletok beguncev je sedaj ponovno v gibanju in dobiva priroke iz vseh krajev, ki so bili v zadnjih časih bombardirani.

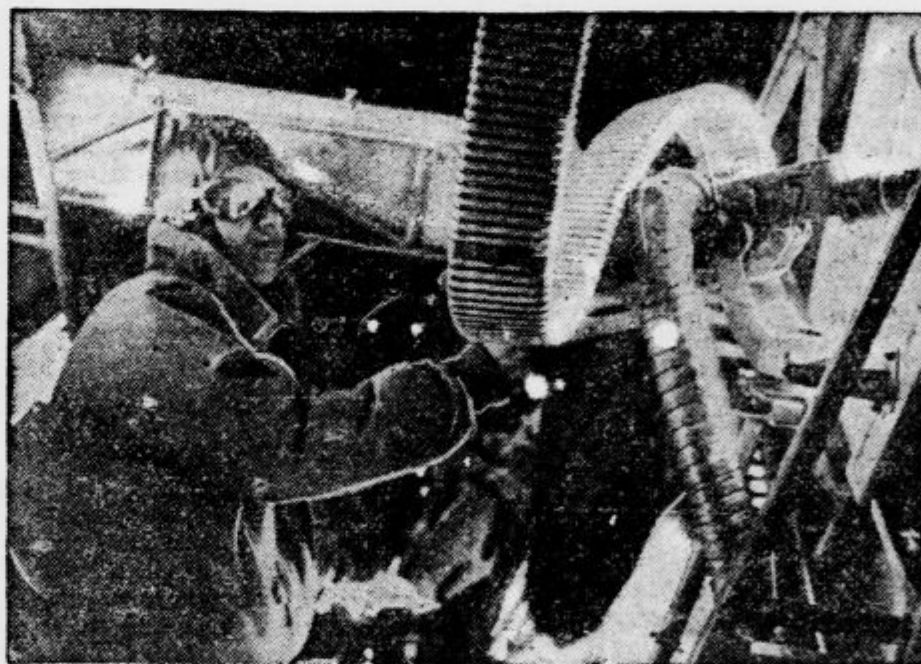
Pod streho je »treba spraviti skoraj vse prebivalstvo iz Coventryja, dalje 150.000 do 220.000 oseb iz Birminghama in nad 100.000 oseb iz Southamptona ter Plymoutha. Prebivalstvo raznih krajev, ki veljajo še za varna, je naraslo za 50 odstotkov, drugod se je celo podvojilo in potrojilo. Vsa škotska mesta in zdravilišča so zasedena do zadnjega kotička.

Cene so dosegle v teh okoliščinah naravnost fantastično višino. Evakuirane ženske in otroke iz delavskih mest so spravili v skupne prostore, ki so jih v naglici kolikor tolko pripravili. V lesenjače jih niso

mogli spraviti, ker zaseda te vojska zase. V nekaterih krajih so na razpolago le stari šotori, ki nimajo večnoma niti peči.

Se večjo skrb dela oblastem vprašanje prehrane in zdravja beguncev. Boljše družine si lahko še nekam pomagajo, množica pa trpi. Vseposod so uredili postaje za cepljenje. Angleški vojaški zdravniki opozarjajo na slabo zdravstveno stanje vojske, v kateri se širijo venerične bolezni. »News of World« pravi, da gre tu za »satansko delo pete kolone«, ki vzdržuje lepe, toda bolne ženske v hotelih, ki jih obiskujejo zlasti častniki.

Italijansko letalo nad grškim ozemljem

Mož, ki stoji ob strojnici, ima težko in odgovorno delo

Prodajalka listov — srečna dedična

19letna prodajalka časnikov, ki je stala pet let ob istem cestnem vogalu v Bostonu, je doživela prijetno presenečenje. Neki odvetnik, ki je stalno kupoval pri njej svoje štivo, jo je postavil za svojo dedično. Zapustil ji je 80.000 dolarjev. V oporoki je utemeljil to s tem, da je bila v njegovih zadnjih letih edino človeško bitje, ki mu je naklanjalo prijazen smehljaj. Ko je mlado dekle zvedelo za svojo srečo, je spustila časnike na tla in stekla domov. Sedaj si bo kupila majhno prodajalno.

Dino Grandi v Berlinu

Italijanski pravosodni minister Dino Grandi na obisku v Berlinu, kjer je bil sprejet od guvernerja dr. Franka

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Hulbert Footner:

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

»Prav tako hudo pa vedarje ni čudim se, da me ima Meddy tolikanj natanko v spominu. V Oxfordu nisva bila Bog ve kako bližnja znanca.«

»Meddy je kratko in malo ob pamet, kakor hitro gre za kaj ameriškega,« je povedala Diana.

»Želim, da ne bi tako nepriljeno govorila o njegovi visokosti,« je rekla gospa Morvenova.

»On ima to rad.«

»Nu, to si lahko mislim. A pojdemo zdaj, da pridemo na kopno in poiščemo prtljago.«

Luke je z njima zapustil ladjjo. kakor da bi se mu sanjalo.

Precejšen kup elegantne prtljage ju je čakal pod črko M. Ko jo je gospa Morvenova vsaj desetkrat prešela, je skoraj nerada potrdila, da je vse v redu. Iz Washingtona je bil prišel glas, da bo uživala gospa Morvenova vse posebne pravice diplomatov. Njeni prtljagi so dali zaradi tega prednost pri odpravi. Smeli so se takoj odpeljati s pomola in navadni potniki, ki so morali čakati, so nevoščljivo gledali za njimi.

Prtljaga je sama zase napolnila celega izvoščaka. Luke in dami, ki sta mu bili zaupani v varstvo, so se peljali z drugim izvoščakom naprej. Spotoma bi se bila gospa Morvenova malone izvila vrat, ker se je skozi zadnje okence nenehoma ozirala po prtljagi.

Diana je zrla na mesto, ki ga še ni bila videla, in je bila razočarana.

»Pričakovala sem pravilčno mesto,« je dejala. »V resnici pa je videti vse tako vsakdanje in grdo.«

»Toda se vozimo skozi najslabšo četrt,« je odvrnil Luke.

Ko so brželi po Oseminštirideseti cesti, se je mahoma pokazal visoki stolp Reformirane cerkve. »Ta pa je bolj ustrezna mojim predstavam o New Yorku,« je menila Diana.

Luke je spremljal dami v prostore, ki jima jih je bil naročil v hotelu Conradi-Windermere Eden izmed najslavnejših arhitektov za notranjostino je bil sobe okusno uredil. Bile so najboljše v svetovno znanem hotelu. Gospa Morvenova je naveličano pogledala okrog sebe.

»Tako je kakor v vseh drugih hotelih,« je potrdila. »Po tem, kar sem bila slišala o hotelu Conradi-Windermere, sem pričakovala vse kaj drugega. Ali so prostori njegove visokosti tudi v tem nadstropju?«

»Ne,« je odgovoril Luke, »ravnateljstvo mu je določilo prostore v stolpu.«

»Oh, škoda,« je rekla gospa Morvenova.

»Stanovanjske prostore v stolpu je težko dobiti, ker jih je večina oddanih za vse leto. A poizkusil bom, kaj se da opraviti.«

»Ne, prosim, nikar,« je hitro odgovorila Diana. Nekaj rdečice ji je bilo planilo v obraz. »Te sobe so res zelo lepe in ne vem, zakaj bi morali po vsaj sili stanovati v istem nadstropju kakor Meddy.«

»Kako da ne, ko bomo pa skupaj večerjali,«

je oporekala mati.

»Saj je dovolj dvigal v hotelu,« je oporekla Diana.

»Med najinim bivanjem v New Yorku moram imeti spletno,« je mahoma rekla gospa Morvenova. »Vobče ne vem, zakaj Diana ni marala vzeti s seboj dobre spletnice, ki sva jo imeli v Londonu. Ameriški posli so strašni. Ne sme pa biti katera koli, treba jo je skrbno izbrati. Najprej mora pokazati prvovrstna priporočila.«

Diana je namrščila obrvi.

»Ali, mama, gospod Imbre vendar ni najin uslužbenec.«

Gospa Morvenova je nestrno skomignila z rameni. »Njegova visokost je rekel, da nama bo oskrbel vse, kar potrebujeva.«

Luke je samo upal, da bo gospa Morvenova še nadalje tako nevljudna in se bo mogla Diana še večkrat zavzeti zanj.

»Hotelska uprava bo dodelila spletno,« je dejal. »Porok sem vam, da bo poštena. Ko odidem, naročim vse, kar je treba.«

»Hvala vam lepa za cvetlice,« se je Diana obrnila k njemu.

»To sem storil po Meddyjevem naročilu,« je rekel Luke.

»Njegova visokost je tako pozoren!« je zamrmrala gospa Morvenova.

»A cvetlice ste vendarle vi izbrali,« je vztrajala Diana.

Ljubeznivo se je obrnil h gospi Morvenovi. »Ko se nekoliko odpočijete, upam, da mi storite veselje in poobedujete z menoj. Potem se lahko domenimo o vaših nadaljnjih željah.«

»Izmučena sem,« je dejala gospa Morvenova in dvignila ramena.

»Jaz pridem,« je rekla Diana.

Gospa Morvenova se je vendarle kmalu toliko odpočila, da se je mogla udeležiti obeda, in si je tudi v razgovoru prisvojila glavno besedo. Luke se je prej pol ure posvetoval z višjim natakarnjem ter jima sestavil izbran jedilnik.

V ponedeljek sta prispeli in Luke je zdaj minilo šest prečudno lepih dni. V listih so bile izšle napovedi, da bo šikarski radža obiskal Združene države, in ko je Luke zaprosil za mesec dni dopusta, da se posveti zadevam njegove visokosti, so mu ga radi dovolili. Njegov edini opravek je bil torej ta, da se je posvečal lepi Diani. Na žalost je bila njena mati zmerom navzočna in je govorila kar naprej. Vendar je mogel ta čas vsaj gledati Diano. Zdelo se mu je, da bi jo lahko občudoval vse živne dni, ne da bi se naveličal.

Dokler je bil v njeni bližini, je živel Luke samo prelepi sedanjosti in se ni menil za to, kaj bo. Kadar pa je bil sam, mu je rojilo po glavi neogibno vprašanje: kako se bo končalo? Odgovor je bil: nič ne bo! Podnevi mu je bilo kakor v nebesih, ponoči je trpel peklenske muke. Že od prvega trenutka je vedel, da je Diana tista žena, ki bi mogel z njo srečno živeti. Takšen čudež je namenjen vsakemu človeku samo enkrat v življenju. A kako je mogel pričakovati od Diane, da bi ga vzela za moža in delila z njim njegov tedenski zaslužek, pet in sedemdeset dolarjev? S tem denarjem ji ne bi mogel niti kupovati orhidej.

VSAK DAN ENA

Veste, soseda, primerilo se mi je nekajkrat, da sem izgubila mladica, zato sem si nabavila zadrgo...

(»Buen Humor«)

BELEŽKE

Jugoslovenska vojska

Ob pulki prvega koncerta beograjskega rada, namenjenega jugoslovenski vojski, je imel prvi pomočnik ministra vojske in mornarice divizijski general Aleksander Stojanović daljši govor. Najprej je orisal pomen praznika 1. decembra kot praznika zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Nato je govoril o vlogi jugoslovenske vojske kot predstavnice oborožene narodne sile in dejal med drugim:

»Jugoslovenska vojska je organizirala v obrambo svojega obstoja, svobode in neodvisnosti tri glavne vrste svoje državne obrambe: kopno vojsko, vojno mornarico in zračno vojsko. Naša oborožena narodna sila, podprta po našem gospodarstvu, je najboljša jamstvo, da bomo očuvali našo državno zajedništvo kljub mračnim časom in kljub viharjem okoli nas. Naša narodna skupnost to, opita na našo vojsko na suhem, v zraku in na morju prebrodila vse preizkušnje sedanjih težkih časov in negotove bodočnosti. Jugoslovenska vojska je danes moralno in tehnično pripravljena na vse, da lahko stopi vsak trenutek na branik svobode nacije in države. Jugoslovenska vojska, oprta na žar slave, priporjena na krvavih bojnih poljih, uživa danes velik ugled med vsemi evropskimi vojskami in predstavlja močnega čimbenika v kombinacijah naše in mednarodne politike. Prežeta visoke moralne vrednosti in prepričanja jugoslovenskega čuha se ne bo umaknila niti za las v borbi za vse, kar je bilo naše, kar je naše in kar mora naše ostati.«

»Jugoslovenska vojska — je dalje izvajal general Stojanović — je danes simbol našega edinstva. Ona je naš up, naša moč, naš ponos in naša radost. Jugoslovenska vojska je nosilka naše slave in junastva. Njen najvišji ideal: biti vredna naslednicov vseh onih brezimnih in neznanih naših padlih junakov, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi za svobodo in neodvisnost.«

O borbi proti draginji

»Nova Pravda«, glasilo narodnega delavstva, objavlja uvodnik »Najbolji pereča delavska vprašanja«. Uvodnik razpravlja o borbi proti draginji in prihaja do zaključka, da delavstvo s sedanji metodami te borbe ne more biti zadovoljno. Zlasti se opazuje, da povsod manjkajo potrebni izvršni organi za izvajanje raznih uredb. Vprašanje pobijanja draginje je treba zgrabiti v celoti. Regulirati je treba cene za vse predmete brez razlike. Potrebno bi bilo tudi prepovedati vsako nadaljnje povšečevanje taks, trošarin in tarif. Postaviti bi morali vrhovnega državnega komisarja za politiko cen, plač, mezd in tarif. Tak komisar naj bi postal vrhovni državni regulator prejemkov in izdatkov državljanov. Pri nas imamo hudo nelego socialno zakonodajo. Imamo uredbu o minimalnih mezdah, ki pa velja samo za zasebna podjetja, ne tudi za državne in samoupravne obrate. Naravnost usodno je, da so od zaštite pred draginjo izvzeti skoro vsi javni nameštenci.

Izzivanja site gospode

»Hrvatski dnevnik« posveča poseben članek temnim elementom, ki trošijo po Zagrebu razne protidržavne in protihrvatske letake ter mečejo od časa do časa po zagrebških ulicah petarde. List obtožuje za to podtalno delovanje razne zagrebske gospode in dame, ki se sprehajajo po Zagrebu v krznenih plaščih in se vozijo z avtomobili. Med drugim piše:

»Imeli smo priliko opazovati to gospodo, ko je demonstrirala po Trešnjevki proti ljudskemu kruhu. Videli smo med njo tudi človeka, ki je dobavljal moko za ta kruh. Nedavno je aretirala zagrebska policija mlado dijakinjo, ki je s čopičem pisala po stenah hiš razne napise. Dijakinja je hčerka zelo bogatega očeta in se vozi na predavanja na univerzi z avtomobilom. Člani Hrvatske meštanske zaštite pa so prišli nedavno dva mladeniča, ki sta v potu svojega obraza pakala po stenah naše »ZAP« (Živijo Ante Pavelić) in pa »Živele SSSR«. Izkazalo se je, da sta bila oba mladeniča brezposelna dečava, ki ju je najel za nekaj dinarjev ugledni zagrebski gospod, da ponosi slikata napise po zagrebških stenah. Policija je prišla pri sličnem poslu celo vrsto mladoletnih dečkov in celo nekaj prostitutk, ki so se udeleževale s slikanjem napisov.«

»Hrvatski dnevnik« zahteva od policije, naj pošle prave povzročitelje pisanja po zagrebških stenah, da bodo hrvatski narod in zlasti Zagrebčani videli, kako gospoda mu pripravlja »svobodno Hrvatsko in socialno pravičnost«. Sigurno je, da bo pri tem naša policija dosti kriminalnih tipov, ki se vozijo v luksurnih avtomobilih, posedajo po kavarnah in barih ter razmetavajo tuje izdajalske tisočdinarske bankovce. Kriminalna policija bo lahko našla tudi v zelo elegantnih stanovanjih ne samo letake in petarde, temveč tudi ekrazit, s katerim se zadnje čase igra gotova gospoda v Zagrebu. Ako kriminalna policija s svojo preiskavo ne bo uspeła, potem ji bo pomagal hrvatski kmetijski narod, ki bo znal naglo očistiti hrvatski Zagreb tistih, ki v Zagreb ne spadajo.«

Zveza hrvatskih mest

V ponedeljek dopoldne je bila v Zagrebu seja pripravljene odbora za ustanovitev Zveze hrvatskih mest. Na njej so bile zaključno sestavljena pravila nove zveze, ki bodo potrjena čez ta mesec, nakar bo ustanovna skupščina Zveze hrvatskih mest sklicana še pred Novim letom. Zveza bo posvetila posebno pažnjo finančni sanaciji hrvatskih mest, ki se nahajajo v finančnem pogledu z redkimi izjemami v zelo obupnem položaju.

Javna dela v Zagrebu

V Zagrebu so pričeli v ponedeljek z javnimi deli, ki jih bo izvedla zagrebska občina na račun zimske pomoči. Pri delih bo zaposlenih okoli 500 delavcev, ki so bili doslej čisto brez posla. Za dela sta zaenkrat na razpolago dva milijona dinarjev, ki pa bosta poročena samo za mezo, dočim bo materialne stroške oskrbela občina.

Odlučni činitelji

vojnega gospodarstva

Nemški pehotni general Thomas, šef gospodarstva in oboroževanja urada pri vrhovnem poveljstvu nemške vojske, je govoril pred dnevi v društvu za vojno gospodarstvo na vojno znanstveno izkušnjah na področju svojega delovanja. Kakor posnemamo po nemških listih, je v svojem predavanju navedel med drugim naslednje od-

ločilne činitelje vojnega gospodarstva: 1. množico in pripravljenost razpoložljivih človeških rezerv, 2. velikost in zbranost razpoložljive izvršilne sposobnosti, 3. rezerve surovin, pripravljene v naprej, ter možnost njih nadomestitve 4. stanje in sposobnost prevoznih možnosti.

Po mnenju nemškega generala je »Göringov štiriletni gospodarski načrt« pripravljen Nemčiji vse te potrebne činitelje uspešnega vojnega gospodarstva, medtem ko je po njegovem mnenju zelo verjetno, da angleško oboroženo gospodarstvo ne bo sposobno, da bi krilo vse potrebe britanskih oboroženih sil.

Odlikovani beograjski župan

Beograd, 4. dec. AA. S kraljevim ukazom je odlikovani z redom belega orla 3. stopnje beograjski župan Jevrem Tomić.

Novi pomočnik poštne ministra

Beograd, 4. decembra. AA. S kraljevim ukazom je upokojen pomočnik ministrstva za ptt. Miloslav Ciko. Za novega pomočnika poštne ministrstva je imenovan Slavoljub Kupača, doslej poštni direktor v Novem Sadu.

Premešeni sodniki

Beograd, 4. dec. p. Z odlokom ministra pravde so premešeni naslednji sreski sodniki: Oton Vidić iz Murske Sobotice v Šostanj, Stanko Klas iz Ljutomer v Maribor, Vinko Pance iz Litije v Ljubljano, dr. Ivan Umnik iz Dolnje Lendave v Litijo, dr. Fran Omladić iz Kozjega v Brežice in Franc Juhart od sreskega k okrožnemu sodišču v Mariboru.

Ostavka na državno službo

Beograd, 4. dec. p. Z odlokom finančnega ministra je sprejeta ostavka na državno službo, ki jo je podala Kristina Brvar, računovodja Poštne hranilnice v Ljubljani.

SPORT

Še ena nedelja z dirkami na motorjih

Moto Hermes se je odločil za izvedbo motociklistične dirke na svojem stadionu — v dobrodelne namene

Novi Hermesov stadion bo to nedeljo spet oživel v okviru velike sportne prireditve. Priprave so že v teku in kažejo, da bodo lahko zadovoljni gledalci in tudi dirkači. Ta nedeljska prireditev ima razen sportnega še prav poseben namen. In sicer pojde od dohodkov za pomoč bitoljskim žrtvam.

Kakor med funkcionarji, se tudi vozači mrzlično pripravljajo za to dirko, ki bodo skušali po najboljših močeh odstraniti motenja, ki so jih imeli pri zadnji dirki. Med posameznimi točkami sporeda se obeta zopet borba, ki bo atrakcija dneva, med najboljšim Hrvatom Babićem in »letečim Kranjcem« Starićem.

Pričakujemo, da se bo pri tej dirki dokončno in brez vsakih morebitnih lahkih rešitev vprašanje, kdo je najboljši med najboljšimi. Razen ostalih Zagrebčanov bodo prišli na dirko Metz, Likar, Kopic-Kralj, Vuković »Stetki« in drugi, od Mariborčanov pa znani Cerić in Komelj. Seveda tudi naših vrlih domačih vozačev ne smemo pozabiti. Zlasti so omembe vredni: simpaticni Fuhrar na Puchu, drzni Kavčič in

Jakopič na DKW kompresorju. Tudi Podberščak se resno bavi z mislijo, kako bi vendarle zlezel v ospredje, prav tako pa bo tudi Rotar skušal zasesti vsaj tretje mesto. Seveda ne bo manjkalo priljubljenega vozača Trampuža, ki bo, kakor smo videli pri zadnjih dirkah, v kratkem resen konkurent »letečemu Kranjcu« in Babiću. Iz Kranja bodo dobili predstavnika »brencljev« Fantini Valterja, s katerim se bosta merila iz Ljubljane Šimenc in Derganc. Razen omenjenih vozačev bodo seveda nastopili tudi ostali bolj ali manj znani.

Vse se torej pripravlja tako, da bo to ena največjih motociklističnih prireditev zadnjega časa v Ljubljani in bomo v njej lahko videli vrsto vozačev, ki nekaj pomenijo v našem moto-sportu. kakor tudi stroje od običajnih turnih, pa do »sfriziranih« specialk. Dirkalna proga je v odličnem stanju, kar bo mnogo pripomoglo k pravemu dirt-track-stilu vožnje.

Prav gotovo bodo v nedeljo postavljeni na tem najlepšem dirkališču na Balkanu marsičari zanimivi rekordi.

Pomen sportne vzgoje za vojaka

V beograjskem »Vremenu« je iz peresa dr. Veljka Narančica izšel daljši članek, ki ga je posvetil pomenu sportne vzgoje za modernega vojaka. Pisec, ki spada med naše najboljšie atlete starejše generacije in ima za seboj celo vrsto vrhunskih rezultatov v metu kroglice, piše uvodoma o pomenu sportne vzgoje za vsak narod in važnosti takšne vzgoje pri mladini, posebno iz narodno obrambnih vidikov, potem pa pravi dalje:

»V velikih kulturnih državah se danes sportna mladina vzgaja tudi vojsko. Nemčija je po renesansi svoje fizične kulture — pred osmimi leti — dosegla take rezultate, da je postala prva sportna nacija na svetu. Na sto tisoče izvežbanih sportnikov daje danes njeni vojski dragoceni material, iz katerega se dajo preko noči napraviti odlični borci.

Prav v sedanjih vojnih se je pokazalo, kako so Nemci idealno znali izkoristiti borbeni duh in telesno sposobnost svoje sportne mladine. Ker je sport sublimacija nagona za borbo, tudi ni bilo težko usmeriti to borbenost v vojne namene. Nemci so svoje padalce in napadalne oddelke izbrali iz velikoga števila desetbojcev in sploh sportnikov, ki so izvežbani v raznih sportnih disciplinah. Ti mladeniči so se z lahko to metali v oblake in se, hitri kakor mačke, znašli tudi na terenu, kjer so pešali in tekli cele ure brez odmora.

V Ameriki in Angliji goji milijone mladih ljudi razne sporte in zato je bilo tudi Angležem lahko, da so iz teh ljudi v kratkem času napravili dobre vojake. V Italiji in na Japonskem se deca že od mladih nog uri z orožjem.

Da bi tudi naši vojaki čim bolj izpolnili svojo dolžnost v vojni, bi morali biti razen v herojskem duhu, ki ga imajo s seboj kot dediščino svojih slavnih prednikov, čim bolj izvežbani tudi telesno. Zato bi bilo treba v naši vojski po vzgledu vojsk pri kulturnih narodih organizirati sistematično telesno vzgojo po najnovejših znanstvenih izdihih ter jo prilagoditi na vojni čas. Mi moramo imeti čim več krenkih in gibljivih vojakov in si prizadevati, da bo vsak izmed njih čim bolj spreten v raznih sportnih disciplinah.

Časa za takšno vežbanje bi ne primanjkovalo, posebno sedaj, ko je obvezni vojaški rok podaljšan na dve leti. Pri sportni vzgoji vohotek bi bil v veliko posebno pozornost posvetiti telesni vzgoji oficirskega

V nekaj vrstah

Glavni sportni dogodek prihodnje nedelje bo velika mednarodna nogometna tekma v Zagrebu, in sicer med Madžarsko in Hrvatsko. Madžari se bodo po povratku iz Genove, kjer so, kakor znano, odigrali meddržavno tekmo z Italijo neodločeno 1:1, v tekmo današnjega dneva ustavili v Zagrebu in bodo v glavnem tudi v nedeljski tekmi proti Hrvatom nastopili z istimi igralci kakor v Italiji. Hrvatska reprezentanca tudi še ni dokončno sestavljena, najbolj dvomljivo pa je, ali bosta mogla nastopiti Brozović med branilci in Lešnik v napadu. Tekmo bo sodil italijanski sodnik Scarpi. Isto nedeljo bodo v Splitu igrali najboljši juniorji Madžarske in Hrvatske.

Beograjski listi objavljajo nekatere zanimive vesti o naših plavalcih. Bob klub iz Beograda je začel pogajanja z ljubljansko Ilirijo, da bi mu za konec tedna poslala v goste vse svoje najboljše ligaške moči, med njimi Pelhana, Mihaleka, Scarpo, Postevška in druge. — V zvezi z načrtom, da bi naš plavalni rekordirji žilek, Ciganović in Cerer za božič gostovali na velik plavalni prireditvi v Budimpešti, poročajo »Politika« od ondi, da je madžarska plavalna zveza prejela iz Zagreba obvesti-

lo JPS, češ, da ne more sprejeti vabila za to tekmo, ker plavalci ne bi imeli več dovolj časa za pripravo. V beograjskih sportnih krogih so zaradi te navidezne skrbi JPS precej ogorčeni in pravijo, da se bodo naši plavalci teh tekem udeležili ne glede na to, ali bo to Zagrebu prav ali ne.

V meddržavnem srečanju v rokoborbi med Madžarsko in Hrvatsko v Zagrebu, v katerem so, kakor smo že na kratko zabeležili med brzojavkami včerajšnje številke, premočno zmagali Madžari, je bil izid v številkah 10:4 v korist gostov. Od domačih borcev sta se izkazala samo Gulgjak v peresno lahki in De Luccu v welter kategoriji, ki sta bila posebno v taktičnem pogledu zelo dobra in sta oba zmagala po točkah ter priborila domačim obe zmagi. Po dolgem enkrat so bili prireditelji zadovoljni tudi z vrhovnim sodnikom Italijanom, ki je nalašč za to srečanje prišel iz Trsta.

Zagrebska Concordia se je dogovorila za dve prijateljski tekmi z BSK-om in sicer tako, da bo jesenski prvak srbske lige gostoval v Zagrebu dne 15. t. m., teden dni pozneje pa bo šla Concordia na revanš v Beograd.

Zagrebski Hašk je imel te dni svoj 45. redni letni občni zbor, na katerem je bil

Če hočeš komu kaj podariti,
mu podari **Telikan**,
tehniško dovršeno
nalivno pero!

za novega preusmanka izvojen nacimik mesta Zagreba g. Mato Starčević. Kljub ima sedaj nekaj nad 900 članov, ki delujejo v 10 različnih sekcijah.

sekcija). Drevi ob 18.30 sestanka v klubski sobi. Zaradi važnosti sestanka naj nihče ne izostane! Nacimik!

»Ilustrovane sportske novosti« št. 61. so prišle. Vsebine: Beograd je zaslužil zmago 3:1. — Novi Sad je premagal Subotico. — Nepričakovani, toda zaslužni uspeh hrvatskih table-teniških igralcev v troboju z Madžarsko in Nemčijo. — Kakšna bo hrvatska reprezentanca proti Madžarom? — Državno prvenstvo v smučarski stafeti na 4x10 km bo na Hrvatskem. — Občni zbor slovenskih nogometnih sodnikov, na katerem je predsednik glasoval proti samemu sebi. — Dosedanji najboljši rezultati naših plavalcev na najdaljši in naših plavalčic na najkrajši progi. — Italijani in Madžari so igrali neodločeno. — Paziti moramo na vzgojo nogometnega naraščanja! — Ibi. Vmes je več drugi aktualnih člankov in mnogo raznega drobiža iz vseh sportnih panog. Posamezne številke so po 1 din.

OTVORITEV DRSALNE SEZONE V CELJU. Drsališče SK Celja v mestnem parku v Celju bo odprto od sobote 7. t. m. dalje.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Dre- vi ob 18.30 sestanka vsega aktivnega članstva. Zaradi pričetka zimskega treninga je udeležba strogo obvezna. — (Hokejska

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki sem jih prejela ob smrti svoje blage prijateljice, gospodične

Ane Šnideršič

učiteljice v pokoju

kakor za vse poklonjene vence in cvetje se najtopleje zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam tudi vsem stanovskim tovarišem, zlasti gospodu upravitelju J. Sevniku, za tople besede ob odprtem grobu, zastopnikom vranskih društev, pevcem »Vranske Vile« za lepe žalostinke in sploh vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnico spremlili na njeni zadnji poti.

Vrankso, dne 4. decembra 1940.

MARIJA ŠKRBINC, učiteljica v pokoju.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Váně Vlastimila

obratovodja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nas ob težki uri tolažili.

Prav posebno zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini, vodstvu, uradništvu in delavstvu »Predilnice in tkalnice d.d.« v Mariboru, gg. govornikom za v srce segajoče besede, školu L. Čedekmu klubu, darovalcem prekrasnih vencev in cvetic in vsem ostalim, ki so spremili milega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 4. decembra 1940.

Zaljujoča soproga in otroci

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

T

Umrl je naš ljubljani soprogo, oče, brat in stric, gospod

Ivan Golob

posestnik in avtoizvošček

Pogreb dragoga pokojnika bo v petek, dne 6. t. m. ob 2. uri popoldne z Zal, kapela sv. Jakoba, k Sv. Križu.

Ljubljana, št. Jernej, Ponikve, dne 4. decembra 1940.

Zaljujoči: Anica roj. Poglavec, soproga; Ivan, sin — in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopis in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Kam pa kam?

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Pri Putrihu

Vas dana obišče ob 9
uri sv. Miklavž. Po ob-
daritvi prista zabava s
plesom. Sprejeto se
tudi darila. Vsi vabljeni
do sprejemajo v resti-
ni. 32502-18

S posebnim

naročilom

sv. Miklavža se Vas vse
navkljudneje vabi na
Miklavževanje v četrtek
zvečer ob 9 uri v resti-
ni pri Panju. Vse
uči 10. kjer bodo vsi
gostje bogato obdara-
ni. Zato ne pozabite
nagovoriti prijateljev. Da-
rila se vsak čas hvalež-
no sprejemajo v resti-
ni. 32428-18

Vsi na

Miklavžev večer

pride ob 8 do pol 9
k Rozmanu, da Vas ob-
dari. Vabi Angelica Pin-
tar. Sv. Petra c. 83.
32518-18

Danes ob 8.

zvečer nas obišče sv.
Miklavž. Vsi cenjeni
gostje in otroci vabijo
ni. Goštelina Zivce. Ce-
sta 29. oktobra 17. Ljub-
ljana. 32527-18

Službo dobi

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Počteno dekle

do 25 let staro, se ta-
koj sprejme k otroku.
Vajna mora biti tudi
vrtnih del. Ponudbe po-
slati na: Boža Cas. Me-
ša pri Dvorniku. 32491-1

Postrežnico

18letno, za dopoldanske
ure. Zgledati se od 12
do 14 ure pri Levart. Tr-
ška c. 1. 32493-1

Dekle ali vdovo

dobro kuvarico — preme-
stajevnik obrtnik, trgo-
vec, eventualno tudi poro-
čnik. Ponudbe pod »Prednost
neka denarja na oči-
odd Jutra 32514-1

Frizerko

prvo vrstno moč. 15 pla-
ča 1000 din Koritnik.
Škofja Loka. 32520-1

Dve pletilji

dobro izveščane na ro-
čnih pletilnih strojih ter
dve šivilji za izdelavo
pletenin. Sprejem na
kaj. Zaslugek dnevnih
50—60 din. Mesto stalno
— Trikotarja »Zlato Ja-
nje. Čakovec. 32522-1

Več kleparskih

pomočnikov
sprejme takoj. Avgust
Štok. Celje. 32535-1

Kuharico

zmožno kuhe mešan-
ske hrane. Iščo trgovka
hiša. Prednost starejša
moč. Naslov v vsi po-
Jutra. 32534-1

INSERIRAJ

V »JUTRO«

Vaienci (ke)

Krojaški vajence

zdrav priden in pošten.
se sprejme takoj. Hra-
na in stanovanje v bi-
si. Prednost imajo tisti
ki so se že nekaj časa
učili. Krištof Viktor Bra-
slovce. Savinjska dolina
32536-44

Službe išče

»saka beseda 50 par za
sifro ali dajanje naslo-
vov 5 Din. Najmanjši
znesek 15 Din

Knjigovodja

z dolgoletno prakso
išče naklonjenosti. Ponud-
be na oči odd Jutra
pod »Journale 31356-1

Pošten fant

vojaščin prost izkušen
kovač. Iščo kakršnokoli
namestitev. Ponudbe
pod »Delovni, pošten-
na oči odd Jutra.
32506-2

Zagar

izkušen pri venecijanki.
cirkularist, zmožen ve-
steti pošten. In zanesli-
vi, oče šestih nepre-
skrbnih otrok. Prosi
kakršnokoli zaposlitev
pri lesni industriji ali
kakem drugem podjet-
ju kot pomočnik tujca ali
slično. Ali Alojzij Zg.
Pirnice 101. p. Medvođe
32508-2

Manufakturst

z večletno prakso, agi-
len, dober prodajalec.
verzija isto salanteri-
je, konfekcije, več
nemštine, zanesljiv.
s prav dobrimi referenca-
mi, orožne vaje odslu-
žil, proš namestitev za
radi likvidacije sedanje
tržnje — proti skrom-
nim zahtevam. Ponudbe
na oči odd Jutra pod
»Deleženi, zmožen ma-
nufakturst. 32509-2

Prvo vrstna

šivilja
gre šivat na dom. Za-
kaj. Ponudbe na oči odd
Jutra pod »Prvo-
vrstna šivilja. 32530-2

Pouk

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Instrukcije

za vse suške predmeti-
tudje orepsejnih pro-
cesorski kandidati
»trkovniški Novinar-
tom Gospodica 12 ura
10 ure od 10 do 12
219-

Lokali

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Za skladišče

in delavnice za mirno
obrt rabimo 2—4 suhe
il. svetle prostore takoj.
lahko na dvorišču. Po-
nudbe s ceno na oči
odd Jutra pod »Sta-
len najemnik. 32511-19

Brivnica

dobro dočaja se zelo po-
ceni takoj prodaja radi
selitve. Naslov v vsi po-
Jutra. 32538-19

Prodaj

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Darujite praktično

Nastopite darilo za vsako ro-
ko se »Jugoplati nalivni
perce. Dobavila tudi na
obroke Jugoplati. Ljubla-
na. Dvorikova 8. 32174-6

Stajerske purane

okoli 10 let, tež 4—6 kg.
kg po din 22, pošiljke
od 9 kg naprej, franko
pošta naročnika. Na
ročila za takoj in na
Božič sprejema. Josip
Lah Osluševci pri Pru-
ju. 32540-6

Dva

smučarska dresa
za 14 let stara dekleta.
»Korjačeva prodaja.
Polizve se Gogala Gr.
korščeva 29 IV od 11 do
12 ure. 32545-6

Auto, moto

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

3 tovarni

avtomobili
2, 3 in 5 tonski. Diesel
in dva predelana na og-
lje, za vsako ceno na-
prodaj. Generator de-
lavstva, Tyrševa 13, le-
vo dvorišče. 32515-10

Knjige

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Kupim knjige

španske ali portugalske.
Ponudbe na: Vadal.
Murska Sobota. 32531-8

Prehrana

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Abonente

vsprejem takoj. Za iz-
datno in okusno hrano
Naslov v vsi po-
Jutra. 32528-14

Kapital

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Knjižice

Kmetijske posojila. Ljub-
ljanske in Prve hrvatske
ledionice rabimo še ne-
kaj proti takojšnji po-
tovini. Ponudite takoj.
RUDOLF ZORE.
Ljubljana. Gledališka
ulica št 12. 32521-16

Posojila

razjemo našim članom il-
lustriranim. Ugodni po-
roji. Vloga »Presejani-
po 5 odstotkov. Vsi su-
evalci brezplačno. Zava-
rovani. Zadruga »Mo-
kom. Ljubljana. Dvor-
akova 8. Iščemo ovse-
enike. 32518-19

Kompanjona (ko)

a 100.000 do 150.000 iše-
ma tvornica. Ponudbe
no pisar. Ljubljana.
10.000 mesečno na oči
odd Jutra. 32516-16

Posest

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

»Realiteta«

zavod za nakup in prodajo
nepremičnosti je samo v
Ljubljani. Prednost ali
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din. Tel.
297-26

HISO

dvostanovanjsko z vr-
tom, v bližini mesta
Ljubljane, vzamem v
najem, ali kupim pro-
ti mesečnemu odpla-
čevanju do 800 din
mesečno. Cenjene po-
nudbe z navedbo kje,
in ceno na oči odd.
Jutra pod »Sončna
legac. 20

Večji kompleks

in par parcel v Kranju
prodaj. Ponudbe pod
sifro »Rentabilno 6777-
na oči odd. Jutra.
32490-20

Dobra investicija

v Zagrebu je napreda-
lno — direktno brez po-
vedanja — še nekaj
»stavila za 3 do 4 nar-
stropne hiše na zelu
Medimurske in Orabo-
rove ceste pri kolodvoru
Sava. Kdor kupi cel
kompleks moč ostane
industrijski tir, idealen
za večja skladišča (drva
premoč itd.) Informaci-
je: Boškovičeva ulica
15 pristižje desno vsak
dan, razen nedelje Tel.
15-44. 31839-21

Stavbno parcelo

v Tuzelavem ugodno
prodaj. Lepa lega. Zi-
ma. Tyrševa 37. 32544-20

Sobo odda

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Sprejem

na stanovanje in na-
no 4 gospode. Milčinske-
ga 3. Slika. Zaleti.
32500-23

Sostanovalko

uradnico ali prodajal-
ko sprejem takoj v lepo,
čisto sobo v centru z
dobro domačo hrano —
Ponudbe na oči odd.
Jutra pod »Za 700 din.
32513-23

Sobo oddam

dvema gospodinjam, z
dobro oskrbo, kopalnico,
za nizko ceno. Naslov
v vsi po-
Jutra. 32532-23

Sobe išče

»saka beseda 50 par za
sifro ali dajanje naslo-
vov 5 Din. Najmanjši
znesek 15 Din

Sobo s hrano

separatno. Išem v cen-
tru. Ponudbe na oči
odd Jutra pod »Urad-
nik. 32508-23a

Sobica

Gospodina cel dan od-
sotna. Iščo malo, pračno
sobico s posebnim vho-
dom za takoj. Plača
do 200 din. Naslov v
vsi po-
Jutra. 32512-23a

Informacije

Beseda 1 Din javke
Din za sifro ali dajanje
naslovov 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Društva, združenja,

organizacije
obračate se za izvršnje-
nje vseh pisarniških del
na »Servis biro postrež-
no pisar. Ljubljana.
Sv. Petra cesta 27-1 tel.
2109. 32542-31

Boljše brije in dalje

trata ...

ALCOSO

Zahtevajte povsod britvico

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

Kateri je vaša SREČNA BARVA pudra

9 Izmed 10 žena

uporablja napačno barvo pudra.

Napačna barva pudra Vam daje
strašen, trd »olepšan« izgled —
napravljiva Vas starejšo kakor ste
Edini način, s katerim boste našli
Vašo pravo nianso, je da preiz-
kusite eno barvo pudra na eni
drugi barvo pa na drugi strani
Vašega lica. Napravite še danes
te poizkuse z novimi dražestnimi
niansami pudra Tokalon. Te
najnovejše nianse so mešane
s pomočjo novega stroja —
»hromaskupa«. Kakor magično ok-
leži barvo na nepogreš-
ljivo točnostjo. Zda ni več
»olepšavajočega« pudranja. Puder
se tako dovršeno prilaga koži da
zgleda kakor da bi bil njen se-
stavn del. Puder Tokalon je po-
stavljen na potopost pomešan
s »kremeno« peno. Ta dočeka da
se drži na lico ves dan celo na
vetru in v dežju. Poizkusite še
danes puder Tokalon. Opazujte
seko presenetljivo izboljšanje bo-
neveščil v Vašem tenu.

PREMOG

KOKS — DRVA
oudi</